

ወዚህ ሁኔታ ላይ ሲገኝ ሰላም፡ ዲብ 58፥ እጅጉ መፅሐፍ ስላቀቀ ወደ አዳም ከሊመት ቀድሞ

ወዚረ ካርጅዮት አሰይድ
ዑስማን ሳልሕ፡ ማሌ 24 ፌብሩዋሪ
ዲብለ ተአምቡተ 58ይ እጅተመፅ
ምጅልሰ ሕቁቅ ወድ አዳም፡ እብ
ሺድዮ ሸራሕ ቀደመ።

ወዚር ዑሳማን ዲብለ ሸርሑ፡
ለእጅትመፅ - ዐለምን የም አለቡ
ተሕድያት እንዴ ሳይፈሩ፡ ድወል
እብ አክየ መቅርሕ ሕድ በለዐ እቱ
ለህለዩ፡ መጅተመዓት እብ አዘማት
እንሳንዞት ዲብለ ልትፈንጠር እቱ

ለህለው፡ እድንያይ መጅተመፅ
ምስዓር እግል ልንሰኢ ኤማን
ሓግል እቱ ለህለ ወክድ ገብኢ
ሀለዮቱ እንዴ አሸረ፡ ዲብ እለ ናይ
ጀርቤ ወክድ ምጅልስ ሕቁቅ ወድ
ኡዳም እግል ለአግድዮ ለወጅቡ
ዶር ወጸብጡ ለህለ ዐገል እንዴ
ኢትመሳሳ ተወዳሕ ሀበ።

ለምጅልሱ፡ እድንዖይ ሰላም፡
ዐድል ወሕሸመት ወድ አዳም
ዲብ አደቃብ ዶሩ እግል ለአግዜ

መስሊት ዛይድ ለገብእ እቱ ምንማቱ፤ መናበት እኪት እንዴ ገብአት ላኪኑ ሕኔት ተሐይሶ ተሐምቅ ወመዓወነት ለብእቱ ደሚር ለአደቅብ፤ ናይ አትካፊእ ወሸኸዋት አዋይን ዲበ ለትረኤ እቱ መርበይ ልደለል ክምሰል ዐለ ሐበረ።

ኤረትሮፖ ነፈር ናይ እሊ ምጅልስ እንዲ ተሐፊት እግል ሰሰ ሰነት እብ መስኡልየት ወመትኢያሰ ዛይድ ክምሰል ከድመት፡ እሊ ህዪ እግሊ ሕር ስያሰያይ ሕርያን ለአሳሰ ሙብደእ መተንኮብ እት ኖሰ ለሸከረቱ ዐገል ዕላቃት ካርጅየት ኤረትሮፖ፡ እግል አሳሲ እድንያይ መባድእ፡ ክምሰልሁመ ቀዋኒን ወእትፋቅያት አሳሰ ለወዳ አግቡይ ጸቢዋ ክምሰል ዐለ እንዲ አሸረ፡ ዲብ ሐልፊየ 13 ሰነት፡ ምጅልስ ሕቁቅ ወድ አዳም እብ አማውር ናይ ገሌ ድወል፡ እብ ዓኒ እግል ኤረትሮፖ እግል አክፈኦት ወአሸንጠኖት ምህለት ለከልእ ጸብኢታት ዲብ

ወዴ ልትረኡ ክምሰል ዐለ፡ እሊ
ህዬ ሕቁቅ ወድ አዳም እግል
አደቃብ እንዴ ኢጉብእ፡ ወጅህ
ኤረትርዮ እግል አትአካይ፡ እግል
ሲያደተ እንዴ ሀተክከ አረይ ጂኦ
ሲያሲያይ አጁንዳት እግል ዊደተ
ለአመመ ክምቲ አፍሀመ።

መሆንድሰት ናይላ ሸክዋት
እሙራም፡ ለልትነፊያ እቡ
ኦብሳርመ ርኡይ ሰሞዕ ክምሰልቱ
ለሐበረ ወዘር ዑሰማን፡ እሊ ዲብ
ዎሮ እንክር ለደለለ መዋዲቶም፡
ለምጅልሰ እግለ ትከውነ እቱ
ኦሳሲያይ መባድእ ለልትዐዳዌ
ወሀደፋ እግል ኢልብጸሕ ለተክል
ክምቱ ሐበረ።

ወዚር ዑስማን እንዴ አትሉ፡
ኤረትሮየ እብ መጽብለ እግል
ከሪመ ዲብ ረአሰ ገብእ ለዐለ
ለኢለአትካርም ናይ አትካፊእ
ደዓያት ወዋይዲባት፡ ዲብ እድንያይ
ዕላቃት ሐድ መቅደረተ ወዶረ ዲብ
ተአገዴ ክምሰል ጸንሐት ወሀሌት
እንዴ ሸርሐ፡ ዶር ኤረትሮየ ዲብ

መጃላት ዲብሎማሲያን ክምሰል
ኢልትሐጫር እንዴ አሸረ።
ኤረትርዩን ሸባብ ዲብላ ትፈናተ
እድንያይ መራሐል ርያደት
ጃፋፋ ለህለው ዐውቴታት፣ ምንኬነ
ኤረትርዩ - ዐውቴ ቃረት አፍሪቀ
እግል ትግበእ ለለአቀድር ክምቱ
ክምሰ መሰል ሸርሐ።

ወዚህ ዕለትም ሳልሕ እት ደንገብ፡ ኤሪትሮፖ መብደእ መተንኮብ እት ኖሰ ዲቡ እንዴ ተንከበት፡ ኩሎም መዋጥኒ ሰወ አብካት ለረክቦ ዲቤ፡ ዋውር-ዘበናይት ኤሪትሮፖ እግል ትትበኔ ሩእየት ዋድሐት ከም በ እት ወዲሕ፡ እት መዋቅፍ መዓወናት ሕድ ለልአተርግዝ ቤንያይ ጽምዶ እግል ቲዴ ወትሸቄቡ ዱሊት ከም ተ አከደ።

እተ ተልዩ ሰለሰ ምዕል ናይ
እሊ እጅጉመቲ፡ 128 ውቁላም ሰብ
ሰልጠት ድወል ሸፊሕ እግል ለሀቦ
መስኢት ሀለ።

አስመራ፡ ወዕለ መሐበር ሐርስ ትጃረት አንሳት ኤረትሮፖ ገብአ

መሕበር ሐርስ ትጃረት አገላት ኤረትርዮ: “ጌማም ሄራርነ መርበይ መስተቅበልነ” እበ ትብል ሰቅራት፡ ዲብ ዮም 21 ፌብርዋሪ ዲብ ቃዐት ኮንፌደሬሳዮት ሸቃለ ኤረትርዮ ወሶህ ወደ።

ርዕሱን መሕበር አሰደደ አብርሃን ሀብተገርግሽ እተ ቀደመተ ከሊመን፡ ለወዕለ፡ ሄራር 20 ሰነት መሕበር እግል ልትቀየም፡ ለረክበዩ ዐውቴ እግል ትትርኤ፡ እተ ክምሰልሁመ ለህለ ተሐድያት እንዴ አሌሌከ ሐል እግል ልርኩበ ለአመመ ክምቱ ሐበረ።

ወዚረ ሐርሰ አሰድድ አረፋይኔ በርሄ እብ ጀህቲ፡ መሕበር ሐርሰ ተጃረት አንሳት ኤረትርዮ እፍጉሩ ለሀላ ናይ ሰለሰ ሰነት ስታት ስትራተጂ፡ ምን ወክድ ዲብ ወክድ እግል ልሰርገል፡ እግል ዐቦት መሕበር ህዩ እት ክሉ መጃላት ተኣሂል እግል ልትገዝም እት ልትፋኔ፡ ዲብ ወራት “ደማነት ቅዘ ለበ ሙነት እግል ክሉ ወዲብ ክሉ” ዶሩ እግል ልቀድም መስኢት ክም ገብእ አፍብመ።

መሕበር ዲብ ወሱክ ቂመት
ወደማነት ለቡ አግቡይ አክቤ

ፈርዖት እምጽኡ ለህለ ተቅደር እንዴ ሐመድ፡ ዝያድ እግል ልተላሌ ለአትፋቀደ ወዘር አረፋይ። ዲብ ክሉ አቃሊም እግል ልፍየሕ ወለአስሐብብ፡ ውዛረት ሐርስ ከም ዲመ መጥሩ ከም ሀሌት አከደ።

እተ ወሰሰ፡ ሄራር ማሕበር፡
ወራታት ተዋብ ንህብ፡ ደወርህ፡
እተይ መዐር፡ እንታጅ ወስናዐት
ሐሊብ፡ ቂመት አላት መዐለባት
ወሰላመት፡ እተ ክምሰልሁመ
ዶር ወተጃርብ በራምጅ ተደብር
ወሰለፍየት ዲብ አደቃብ ማሕበር
ለከሰሰ ውራቅ ትቀደመ።

መሻርከት ዲበ ወደዉ ንቃሽ፡
ማሕበር አስሐባቡ እት አቃሊም
እግል ልውዴ፡ ዶር ለከሰሶም ሰብ
ሽርከት እግል ልትደቀብ እግል
ልክደም፡ ወራት ሰናዐት ፈርያት
እግል ትቅለል ምስል ሰብ ፍጥር
ወሰናዐት ዕላቀት እግል ተሀሌ እሉ፡
ወቅድሃት ደማን ለቡ መትነፋሴ
ኣርድ ወዐማር ፈርያት ሐርስ
ሕስር እግል ልትሀየባ ለልብል
ኣረኒ ሀበው።

እቲ መናሰበት ዲብ ፈርያት
ሐርስ ወእዳረት ለአተንከበ እብ
ኮንፍድራልየት ሸቃላ ኤረትርዮ ዲበ

**ትሀየበ ናይ ክልኤ ሳምን ተእሂል
ለሻረከዩ አንፋር ሽሃዳት ተሀየበዩ።**

እተ ወዕለ ፡ ውቁላም መስኡሊን
ወሰብ መቅደረት ውዛረት ሐርሰ፡
ኮንፍድራልየት ሸቃለ ኤረትርዮ፡
በዐል ሰልጡት ዕጪይ ወሑዋናት
ከደን፡ አቅላም ሐርሰ ወአርድ
ዲብ እዳራት አቃሊም ብት ጎማት
ተጃረት ኤረትርዮ ውበዕዳም ሰብ
ሸርከት ሹርካም ዐለው።

መሕበር ሐርስ ትጃረት አዋልድ
አንጎት ኤረትሮፖ ዲብ ሰነት 2003
ለትአሰስ ወጠንያይ መሕበር
ፈርያት ሐርስ ቀበት-ዐድ ቱ።

ምግብ፡ በራምጅ ተደብር ወሰልፈት

በራምጅ ተድቢር ወሰልፈት መትመዳዱ እንዲፈይሐ ወአፍረዐቱ እንዲ ወሰከ ከደማት ሰኒ እግል ለሀብ ሸቸ ክም ሀለ፡ ዲብ ዮም 22 ፌብርዋሪ ዲብ አሰመረ እተ ወደዩ ጌማም ሸርሐ።

ለሀደፍ እብ ሰብብ ሪም ፡
አመንደት ውበዕድ ሸሩጣት ምን
መአሰሳት ትጃረት በክት ሰሉፍ
ለኢረክበው መዋዋኒን ምን ቅሩብ
በክት ሰልፈት ክም ረክቦ እንዴ
ገክ፡ መናበረቶም እግል ለአጥፍሐ
ሰዳይት እግል ልርከቦ ናይ ዶሉ
መመቅረሓይ ሸቅል ናይለ መአሰሰት
አሰይድ ታፍለ አሰመሮም ሐበረ።

እብ መስኡሊን አቅሳም
ወአፍረዐት ዲበ ትቀደመ ተቅሪር፡
እት ሰነት 2024 ዘያድ 214 ሚልዮን
ነቅፈ ዲበ መትነፈዐት ልትወዘዕ

ዲብ ሀላ፡ ዝያድ 201 ሚልዮን ነቅፈ ክም ትጀምቦ፡ እተክምሰልሁመ ብዝሒ ዘባይን ምን 74,416 ዲብ 76,485 ክም ዜደ፡ 53.7 ምእታይት ህዩ አንሳት ክምተን በርሁ።

መአበሳት እዳረት ዕላቀት እግል ትተረድ ምን አግደ በራምጅ ክምቱ ትሸርቃ።

እት ደንጎበ፡ ዲበ ሐልፈት ሰነት
እበ ሰርገሊያሁ ወራታት ለፈደበዩ

አፍረዐት ወኪቃሊም ናይ ማል ወሽሃዓት አትናያት ገብኦ እለን።

**በራምጅ ተደብር ወሰልፈት ዲብ
ሐን ውዛረት ማልየት ወፀማር ወጠን
ሸቄ።**

ዐዲ-ቀይሕ፡ ሕፍዘት ኣሳር ገብእ

እት ምዳርየት ዐዲ- ቀይሕ- እዳረት ደዋይሕ መንደፈረ- ኣባሳላማ ለሀለ ዝያድ 500 ሰነት ክም ወደ ለልትህደግ፡ ኣሳር ገዲም ወዕጨይ ኣስል ለብእቱ ድዋራት ዓቅቢት ትርድት እግል ትግባእ እቱ ጠለብ ትቀደመ።

ለባካት፡ ኣሳር ታርፌ ወድ ኡዳም፡ ኣሸቃል ከላት ለብእቱ፡ ወዲብ ሰነት 1977 ወ1978 እግል

ተሕሪር መዲነት ዐዲ- ቀይሕ እብ ጀብሀት ሽዑብየት ተሕሪር ኤረትርየ ድድ ኣባይ መዓርክ ትሩድ ለገብእ እተ ኣካን ሰቡት ተ፡ ኣህምየት ተእሪክ ክምቤ መስኡል ውሕደት ኣትፋዝያት ወሐብሬ ስያሐት ኣሰይድ ተስፋይ ግርማይ ሸርሐ።

ስካን እብ ጀህቶም፡ ለሀለ እቱ ኣሳር ገዲም ወተእሪክ እት ሕሳብ

እንዴ ኣተ ከም መትሐፍ እግል ልትጸበጥ ትፋነው።

እት መክተብ ሐርስ ምዳርየት ዐዲ-ቀይሕ መስኡል ዕጨይ ወሔዋናት ከደን ኣሰይድ ግርማይ ኣብርሀ ህዬ፡ ሸዑብ እብ ምራዱ ለዐቅቡ ምንመ ሀሉ፡ እበ ከስሰ ጀሀት ዔቅበት እግል ልትየመዋ እግሉ ከም ለኣትሐዜ ኣፍሀመ።

እት ምዳርየት ሀበሮ፡ ሕርያን እዳርዩን ገብእ

እት ኣቅሊም ዐንሰበ-ምዳርየት ሀበሮ፡ ምን ዮም 12 ኣስክ 21 ፊብርዋሪ ዲብ ሰማን ዳሕየት ሕርያን መስኡሊን እዳራት ደዋዬሕ፡ መመቅረሐት ሸቅል ወልጃን ደገጊት ገብእ።

ሙዲርለ ምዳርየት ኣሰይድ

ፍትዊ ገብሬመስቀል ወመስኡል ጀብሀት ሽዑብየት እግል ዲሙቅራዊየት ወዐዳለት ኣሰይድ ሙሰ ዑብደልርሕማን፡ ቀደም እለ ለገብእ መዳሊት ወኣትፋዝያት ዲብ ሰርገለ ሕርያን ዶር ዐቢ ክም ዐለ እሉ እንዴ ሸርሐው፡ ለትሐረው

እግል ዐውቴ በራምጅ እዳረት ወዐማር እግል ልክደሞ ትፋነው።

ለትሐረው እዳርዩን እብ ጀሀቶም፡ ሸዑብ እበ ኣርፈዐዮምተ እማነት፡ እብ ሸቅል ወዐማር እግል ለኣኩደ ክም ልህጅሀዶ ኣከደው።

ምግብ፡ ዕፌ ፈን እግል ደረሰ ትቀደመ

እብ መዓወነት መፈውድየት ዓዳት ወርያደት ወፈርዕ ውዛረት ተዐሊም ኣቅሊም ምግብ፡ ዲብ ደረሰ መዳርስ መኣንብታይት ደረጀት ለኣተጅሀ በራምጅ ዓዳት እት ዮም 23 ፊብርዋሪ ዲብ ኣስመረ ሜዳን ሄለል ሰብተምበር ትቀደመ።

ለመደት ክልኤ ሳዐት ለኣተላለ በራምጅ፡ እብ ፍረቅ ፍዮሪን፡ ሃለው ቀልዑ፡ ሜራሴ፡ ፍርቀት ተማሲል ለትዳለ እት ለኣደርስ ለለኣትፋግዕ ኣናሺድ፡ ሐልየት፡ ወድራመ

ለከምክም ዐለ። ለበርናምጅ ኣተላላይ ናይለ ዲበ ሐልፊት ሰነት ዲብ ዒድ ሕርየት ለገብእ ዕፌ ፈን ክምቱ ትሸርሐ።

እብ ጀሀት ብዕደት መሕበር- ኮም መዐስከር ደንደን “እግል ኣትሐዳስ መዐስከር ደንደን” እበ ትብል ሰቅራት ዲብ ዮም 23 ፊብርዋሪ ሳልሳይ ሙእተሙሩ ሰርገለ።

ርኢስ ጃልየት ሌተናል ኮሎኔል

ብርሃኔ ቦኽረጼን፡ እብ መጅብ ኣህዳፍ ወይማም ናይለ ትሰርገለ በራምጅ ተቅሪር ቀደመ።

እት ወርሕ ጃንዋሪ 2016 ረሚ ለትኣሰሰት ጃልየት መዐስከር ደንደን፡ መዋመጦርለ እብ ገበይ ክምክምት እግል ሕድ ለትገብእ ሰዳይት፡ ዲብ ወራታት ኬወ ሸቲል፡ መትብረዕ ደም፡ ኣሸቃል ፈን፡ ኣሰሶት መክተብ፡ ወወራታት ርያደት ለትትሐመድ ክድመት ክም ወዴ ዲበ መናሰበት ትሸርሐ።

ጋለ-ነፍሐ፡ መሕበር ጎማት እት ኣደቃብ ተዐሊም ገብእ

ዲብ ኣቅሊም ምግብ- ምዳርየት ጋለነፍሐ፡ ዲብ ኣደቃብ ተዐሊም ለኣተንክበ መሕበር ጎማት ዲብ ዮም 22 ፊብርዋሪ ዲብ ዐዲ- ጌዕዳድ ገብእ።

ብንየት ትሕትየት ወመትሸርሻር ለሳደፈየን መዳርስ እብ መጅብ ተኣሲሩ ዲብ ወራታት ደሪሰ ወኣድረሶት ህድግ ወደው።

መስኡል ከደማት ተዐሊም ዲበ ምዳርየት መምህር ዳኒኤል ሰለሙን እተ ቀደመየ ከለመት፡

ለትሸርሐ መጋዴዕ ሐል እንዴ ረክበ በቃዐት ተዐሊም እግል ትደቀብ፡ ዶር መስኡሊን እዳራት ደዋይሕ ፡ ሙጅተመዕ ወለከስሶም ጅሃት እግል ሊዚድ ትወሰ።

መስኡል ፈሬዕ ተዐሊም ኣቅሊም ምግብ መምህር በላይ ሀብቴጋብር እብ ጀሀቱ፡ ሸዑብ እግል ምደርሲን ለወድዩ ኣትናያት፡ ተኣምርተ ናይለ ዲብ ተዐሊም ለቡቱ ሕስር ወፈዛዐት ክምቱ እንዴ ሐበረ፡ መደርሲን ራፍዓመ ለህለው መስኡልየት እንዴ ፈሀመው እብ ነሳሐት እግል ልሸቀው ኣትፋቀደ።

ሙዲር ምዳርየት ጋለ-ነፍሐ ኣሰይድ መሓሪ ዮውሃንስ ህዬ መሻረከት ሙጅተመዕ እንዴ ዐቤት መሓግዝ ተዐሊም እግል ልርተዕ፡ ምስል ኣውለውያተ እንዴ ረተበት ትከድም ክም ህሌት ሐበረ።

መሻርከት ዲበ ሀበው ረኣይ፡ ፍድብ ወሕምቅ ደረሰ እብ ዋጅብ እግል ልትፈረግ፡ ከሌብ መዳርስ ሕዱድ እሙር እግል ለሀሌ እግሉ፡ ከነባት እግል ልሰኔ፡ ወመሐገዝ ብነ ለበን መዳርስ ሐል እግል ልግባእ እግለን ትፋነው።

ኤረትርየ ፍዘ እግል ቲዴ፡ ከምራድ ከርስከ እግል ትሰርግል ለትሐበክ ሕሰይ

ርኢስ ኣቶብዩ ለዐለ ሙላቱ ተሾሚ፡ ምስል ለትፈናተ ዔማት ኣክባር ካርጅ እተ ወደየ ህድግ፡ እግለ ተሀየበቱ ናይ ኣትካፍኦት ኤረትርየ ዲፕሎማሲያይት ልእከት፡ እብ ክለ ሐለቱ ቱ ሸቄ ዲበ ልትረኤ ለሀሉ።

ዲበ እት መጃላት ዲፕሎማሲየት ለትሀየበት ልእከት፡ እት መንጠቀት ቀር ኣፍሪቀ ኤረትርየ እብ እዴ ለዓለት ጀላብ እግል ኢትኣብህዜ፡ እግል ኩሉ ኣላት ደዓያት እንዴ ራቀብክ እበ ለትወድዮ ሐርብ ነፍሲያት፡ እግል ኤረትርየ ኢሕብረ እግል ተሀበ ወትኣስሰ ለኣመመት ተ። ርኢስ ኣቶብዩ ለዐለ ሙላቱ ተሾሚ፡ ምና ናይ ማሌ ከጠእ ኣቶብዩ ሕኔት ደርሴ ክም ሔዋን መጽዕን እት ደረቅሪቅ እግል ለኣንገርግር ሐረ።

ርኢስ ኣቶብዩ ለዐለ ሙላቱ ተሾሚ፡ ኤረትርየ ‘እት ቀር ኣፍሪቀ ሐርብ ሐዲስ’ እግል ተሀርስ ዱለት ክም ህሌት ለሸኬቡ ሕሰይ ወኣትካፍኦት ካስእ ሀሉ። እሊ ናይ መግለል ሐጠር ኣትካፍኦቱ፡ እምበል ገላባብ እግለ ሐርብ ለትቆቅስ መብቅያይት ኣጃንደቶም እግል ሕብዐት ወግድለት እግል ኣተምሰሎተ ለኣመማ ቱ። እሊ ተሌ ሐቃይቅ ህዬ ኣደሐ ጸዐደ ዋዴሕ እት እንቱ ልትረኤ፦

1. እብ ድድለ ኣሰይድ ሙላቱ ተሾሚ እግል ልቀድሙ ለጀረበ ሻክፍ ሐብሬታት፡ ኤረትርየ ወኣቶብዩ እት ሰነት 1998 ዲብ ሐርብ ለኣተዩ፡ እብ ሐሽም ወያኔ ልትመረሕ ለዐለ ግዛም ኣቶብዩ፡ እግለ “ሕዱድ እስትዕማር እግል ልትሐሸም ቡ” ለልብል እሙር መብደእ እትኣድ ኣፍሪቀ እንዴ ኬደ፡ እት ስያደት ኤረትርየ ለሀለ ኣራዲ ባድሚ፡ ዐድ- ምሩግ ውበዕድ ድዋራት እብ ሐለት ሰበት ጸብጣ ቱ።

2. ሐቆለ ዐውል ቃሊ ለኣድፈዐ ሐርብመ ምን ገብእ፡ ኣቶብዩ እድንያይ ቃትን እንዴ ኬደት፡ መፈውድየት ሕዱድ ኤረትርየ ወኣቶብዩ ለሀበቱ ቀራር እንዴ ነፍገት፡ እግል 20 ሰነት እት ምድር ስያደት ኤረትርየ እስትርሕት ዐለት። ሙላቱ ህዬ፡ ለስልጠቱ ናይ ስሜት ምንመ ዐለት፡ ርኢስ ኣቶብዩ ዲበ ዐለ እቱ ወክድ በሀለት ምን ሰነት (2013-2018)፡ ግዛም ‘ኢህወደግ’ቃትን ከይድ ዲብ ሀለ ልግበእ ወ ‘ቀየርት ግዛም’ ለልብል ኣጃንዳት እንዴ ትዐንደቀ ረብሸት መንጠቀት ኮክስ ዲብ ሀለ ኖሱ ሕ’ዱሩ ቱ።

3. ርኢስ ውዘረእ ኣቢ ኣሕመድ እግለ እት ሰነት 2002 ለትሀየበ ቀራር መፈውድየት ሕዱድ ኤረትርየ ወኣቶብዩ እምበል ለገብእ መሰምስ እብ ተማሙ እንዴ ትከበተዩ እት መግሉ ክም ለኣውዕሉ ገለድ ሐቆ በይኡ፡ ኤረትርየ እት ሰነት 2018 ምስል ኣቶብዩ ዕላቃት እስኒት ዐለት። እት ስያደት ወውሕደት ምድር፡ ክምሰልሁመ እት ሐሸምት ሕድ ለትነደቀት ግውርነት በኪተት ወመፋህማት እግል ኣደቃብ ህዬ፡ እብ መዕጸም ወቀልብ ናሴሕ ሸቄት ዲቡ።

4. ምናተ ህነት እንዴ ኢትከልእ፡ ኣቶብዩ ምስለ ሐቱ ምን ክልላተ ላተ ትግራይ እት ሐርብ ኣቱት። ኤረትርየ ህዬ፡ እግለ እት ዮም 3 ኖሽምበር 2020 ላሊ እብ ኣመተ ይኣምሮ ለጀረ ዲቦም ለትዝመ ህጁም ‘ከይነት’እብ ሀረብ ለነጀው ዴሽ ‘ጀብሀት- ቅብለት’ ኣቶብዩ ክትል ሀቡቶም። ክጠት ህጁማት ወያኔ ህዬ፡ ዲብ ረኣስ ኤረትርያመ ርሒብ ህጁማት ለትሸምል ተ ለዐለት።

5. ኤረትርየ እትሊ ለቀርሐ ሐርብ እንዴ ትቀሰበት ለኣቱት እበ ምስምስ ህዬ፡ እበ ለትሀደገ ኣሰባብ ወእብ ረስሚ ጠለብ ሕከመት ኣቶብያ ቱ። ምን ገጽ ሐር ዋልም ምንመ ትረኤት፡ እተ ዶሎም ላቱ ሰብ-ስልጠት ወቅያዳት ዴሽ ኤቶብዩ፡ እተ ወክድ ጸለምት ወስድት ዱለቶም፡ እግለ ወቀይ ኤረትርየ ሰኒ ኣመረዉ እለ ወእት ለሐሙደ ትሰመዐው።

6. እብ ትሉሉይ ክምለ ትሸረሐ፡ እትፋቅ ፕሪቶርዮ፡ ቅደይ ከርስ ሕከመት ኣቶብዩ ለከሰስ ዐለ። ኤረትርየ ህዬ፡ እት ናይ ከርስ ቅደይ ኣቶብዩ እደየ እግል ትላውሽ ምራድ ልግበእ ወሽንህት ኣለቤ።

7. ኤረትርየ ግድም ዴሽ፡ ዲበ እብ እዲነ ለእሙር እለ ሕዱድ ምድር ስያደተ ክም ሀለ ልትኣመር። ምናተ፡ ለሆም ለቀራር መፈውድየት ሕዱድ ኤረትርየ ወኣቶብዩ እብ ቀልብ ናሴሕ ለኢትከበተው፡ ኣውመ ፈንጨጋር እግል ለኣትሳውሮ ምራድ ለቦም ጀሃት፡ እብ ምስምስ ባድሚ ወምድር ኤረትርየ ብዕድ፡ “ዴሽ ኤረትርየ እት ቀበት ሕዱድነ ሀለ” ዲብ ልብሎ፡ እስባት ለኣለቡ ሐምያት ሕሰይ ፈንዋሮ ዐለው ወሀለው።

8. ድድ ኤረትርየ ገብእ ለሀለ መዋዲት ጋድኣት እኩይ፡ እተ ኣትካስሐት ሕሰይ ሌጠ ለበዋርመ ኢገን። ፈደራልያይት ሕከመት ኣቶብዩ፡ እተ ሐልፈ ኣውረሐት ክም ክፋል ናይለ ድግል ኣጃንደተ፡ እግል ትፍሀሙ እበ ኢትቀድር ኣሰባብ፡ “ምን ልትቀደር እብ ቃትን፡ ወምን ኢልትቀደር ህዬ፡ እብ ሐለት ዐስከርየት” መንገኣት በሐር ወሚናት እግል ንርከብ ሀለ እግልነ” ልብል፡ ድድ ኤረትርየ ድሩሩብ ወንኩር ደዓያት ትወዴ ጸንሐት።

9. ኣቶብዩ “ምስል ሶማሊላንድ” ለወዴቱ ወዳሐት ለኣለቡ እትፋቃትመ፡ ለካልእ ወለኢትኣትሐዜ ረብሸት ኣዝመት እንዴ ከለቅከ ክፋል መትዐካራር መንጠቀትን እት እንተ ተኣተላሌ ህሌት። እት ረኣሱመ ኣቶብዩ እት ክልል ኣምሐረ ለቅንጸ ሐርብ ዲቡ ሽምት ህሌት።

10.እብ ዓመት፡ እትለ መንጠቀት ለሀለ ቅያስ ለኣለቡ ተሐድያት ዔማቱ ምን ብዕድ እንዴ ኢገብእ፡ ምን ቀበት ኣቶብያ ቱ። ክምሰልሁ ሰበት ገኡ፡ እተ ኣግደ ሰብብ ናይ እሊ መሻክል ዋጅብ በሊስ እግል ተሀብ ድኢኮን፡ ኤረትርየ እንዴ ኣትካፍኣከ እግል ኣጣኣርነ ልግበእ ኣው ለናይ ከድቤት ፈንጨጋር ኣቶብዩ ናይ ጎፍ-ከደን ሸክል እግል ተኣጽብጡ ዋጠናት ለልኣመጽኡ ሕሉል በታተን ኢሀሉ።

ሰበት እሊ፡ ለእብ ርኢስ ኣቶብዩ ለዐለ ሙላቱ ተሾሚ ለትቀደመት ሸክወት፡ ምን ተዐብ ደዓያት ወኪን ለትወልደ ፋእደት ክም ይህሌት ሽሙይ እግል ነኣትኣምሩ ነሐዜ።

ውዛረት እዕላም

5^ይ ክፈል

ሰነት 1994 ሕክሙት ኤረትሪያ እግል ሰልፋይት ደውረት ክድመት ወጠን አሰክ ሳወ ነድኦት። እግል እለ ተፍራረት እለ ለሰምዐ ሓምድ ቀይሕ ሰኒ ትነሽ እግሉ። ሚ ዶል ህዩ ፅምሩ ምስለ ግርም ብዋረቱ እንዴ ትመሳነ ዐስር ሰማን በጽሕ እግሉ። ለሰነት እብ ሒለት እግል ትሕለፍ እግሉ ልትምሃዩ ዐለ።

መርከዝ ተዕለም ሳዋመ አወላይት ወካልኦይት ክድመት ወጠን ሳርሐ። ሓምድ አዜመ አርወሐቱ መትከርዖት እግሉ አቤት። ላመ መርከዝለ ተዐለም ህቱመ መትዋናቅ ወመትነሻግ ሓምድ ክምሰለ ዳሊሁ ለህለ እግለ ክልኤ ለደውረት አሰር አድሕድ እት ሐቱ ሰነት ሳርሐየን ምኑ። ላመ አሰር እለን ክልኤ ለደውረት እግል ትትከራ ዶረ ትትጸበር ለዐለት ሳልሳይት ደውረት ክድመት ወጠን ወቅት ተብሊላት ምን አዋሬሕ እት አምዲላት ተዐደ። እት ደንጎበ ህዩ ዕለት 01/07/1995 እግለ ሓምድ ቀይሕ ለዐለ እት ሰልሳይት ደውረት ክድመት ወጠን እብ ፍንቱይ አቅሊም ሳሕል መንገድት ባብ ሳወ ከርከሐት። እት መዐስከር ሳወ ለጸንሐየ አቅሊም በርከ ሌግ ቱ ለዐለ።

ዕለት 15/07/1995 ሳልሳይት ደውረት ክድመት ወጠን እብ ረሰሚ ተድራብ አስተብዴት። ሓምድ ቀይሕ ምን እሉም እት ሳወ ለኦተ ሽባብ ዎርት ምኖም እንዴ ገብኦ። እግል ተድራብ ዐስከሪ እብ ወቅል ወመዐነውየት ብሪንቶ ገበኦ። እት ካልኦይ ክፈል ጃሽ። አወላይ በርኔ አወላይት ከቲበት አወላይት ሰሪየት ካልኦይት ፈሰለት ቱ ለትደረብ ለዐለ። መዐስከር ተድራብ እግለ ልትደረብ መጀነድ ሐዲስ ሰኒ ፈዳብ ቱ። ለብዲር ዐልክ እት ሐያት። ወለ አዜ ትትዐዴ እት ለህሌክ ሐያት ዐስከሪየት እግተን አድሕድ ኢላቅሰ። እግለ ገብኦ መጀነድ ሰኒ ትፈድብ እቱ ወትቀሰ። ተዐብ ጅርሰት ዐሪግ ወመትከራይ። ወዐል ምን ሽንሂትክ እብ ኢምራድኩ። ጊያስ እግል ሽን ሐቆ አጀዞት ተምም። ምን ክሉ እሊ ለአኩት ወለ ጠውጡት እት ሐንቱ አማውር ዐስከሪ አጽለሉት ቱ።

እንዴ ኢትጀነድ ሕርየትክ እት እዴክ ለእግለ እግል ቲዴ ሐዜክ እግለ ትወዴ ወምን ሽንሂትክ ወሚራድክ ታድክ ለኢከርዴክ ምኑ ምን ትውዕል አሉብኩ። መርከዝ ተድራብ ህዩ። እራደትክ ወሽንሂትክ እት እዴ ጠርክ ለትገብእ። እግለ እብ ሕንቃቂ ወሰን ለዐበ ሓምድ ሰዲድ ህዩ ከአፎ እግል ትግበእ ቱ ገብእ?

ዐንጀ ቀይሕ። እት መርከዝ ተድራብ ክምሰል አተ ለገብኦት የሐደሰት እቱ። እት ገዱ ሰፈላል ኢኮን ወመትሃካይ እግል ኖሱ ብርንቶ እንዴ ገበኦ። እግል ክሉም መልህያሙ። ሴፊ መዐነዊያት ወፈያገት ገበእ እግሉም። ደለ ምኑ ትሐዜት እት ሳዐተ ወኢኮተ አውፈየ ወኢተመመየ። ክሊን መልህያሙ ወውላድ ሰርየቱ እበ ወቁል መዐነውያቱ ለአቀነኦነ ዐለ። ሐሰት እግል ይኢትሃጌ።” የለ” ትብህለ ምንዲ ገብእ ሓምድ ቀይሕ ሰልፍ ክሉ ትመም ህለ።

ምን ሰክክ ወሰር ሐክ! ! ፈጅክቶ ሐቱ ዶክ! !

“እንስራፍ” መ ትብህለ ምንዲ ገብእ ሓምድ ሰዲድ ግራሁ ሃይዐም ህለ። መትዋላብ ወአንገውጋይ ምስሉ ህድግ አለቡ። ወድ አዳም ምለዐል ክሉ እብ መዐነዊያቱ ለእግለ ሰተተ በጽሕ። መደት እንሰሓብ እስትራቲጂ ሓምድ ሰዲድ ሆም አለቡ እት እንቱ ወሐሬ ክምሰል እብ ልቡ አወየኑ ለረኦየ ወለ ሰምዐየ ቀዝፋት ሃውናት ወለክፍ ጣእራት ክሉ ክሉ ምን ልቡ ለኢበደ ምኑ። ፋቀዲቶ ሽንርብ ዌረት። እት ክምሰል ጸዐደ ወረቀት ትመሰል ለዐለት ዛከረት ንእሹ ተ ለትሰጀለት። እብሊ አሰባብ እሊ እንዴ ኢገብኦ ኢተርፍ ለምለዐል ክል አዳሙ እብ ዐስከርየት ልትከሰስ ለዐለ። ክምሰል ንኡሽ ኢልትህኪ ወኢመሽግ ክሉ ዶል (ሓድድድድድድድ። ሰምዐዐዐዐዐን ወጣዐዐዐዐዐን።) እት ልብል ቱ ለትሰምዐ።

ዐንጀ ቀይሕ። ጎኖበት ቀየሕ። ሐጅሙ ደላግ። ፈተህ አንያብ ሽልሽል ጭገር። ብዋረት ረያም ወመሓዊት ሙሉእ። ቀለጭም ትሩድ ለቡ ረቢ እግል ዐስከርየት ለካነዩ እብ ከርሰ ወበረ መሰል እትከ (ማሽከላህ ወትባርክ አላህ) እምበል ሐሰት ወኢትካደ። ህቱመ ለእት ከርሱ ለዐበ እግሉ ሽዑር ፈተ ዐስከርየት ወለ እት ሐንገሉ ለዐበ እግሉ እቢ ወጽልእ ዌረት ክሉ ክሉ መትፈንታዩ አበው። ዐስከሪመ ምንዲ ገብኦ ምን ክድመት ወኪን እት ልትገህፍ ልትርኢኩ። ሚ ትወዴ ህሌክ ሓምድ? ሐቆ ቴሉ ህዩ። “መትሸብሆት እብ ፋርስ ፈድሉ ዐቢ ቱ” ልብለክ እብ ገጽ ፋርሕ ወድሚር ርዮሕ። ክምሰለ ናይ በዲር ምናድል ክፋፍ ሰፊ ወገንባሌ እት መሓዊቱ ለአሰር እት ልርእዩ “ሄየእ!! ሚ ዶል ዐረ እቡ እንዴ ትብል ምስል አርወሐትክ ለኢትፈክረክ ወለኢትዐጅብኩ። ክሉ ሀሙ ወፅኑቁ ህዩ ኮፎ እንዴ ወደ ክምሰለ ናይ በዲር ምናድል መሰል ዐለት ለዐቤት ገዥ ወሽንሂቱ።

ሳወ ህዩ ምን እት ሰሪየትነ ለዐለው ሐዳም ወእብ ፍንቱይ ሓምድ ቀይሕ እት ወቅት ለህይ እብ ወቅል መዐነውየት ለኣሰፈወ ዎርት ህቱ እት እንቱ ዐለ። ገሌ ልትሰፍለል ወገሌ እብ ደሚሩ ለሐምም። ወሰርመ ሀገጋይ መዐነዊያት ለአርኤ። ሓምድ ላኪን እብ ክሉ ቀልቡ እግለ እቱ ዐልነ ዳይ ዐስከሪየት እንዴ ትከብቱ። እብ ክል አርወሐቱ ሳይር ለዐለ ሐዲስ መጀነድ ቱ ለዐለ። ሰኒ እንዴ ትፋጠንክ ሐቆ ገንሐካሁ ለንኡሽ እብ ፅምሩ። ወሕሙድ እብ ወቀዩ ወመዐነውያቱ ክምሰል ርኤካሁ። እት ትትፍከር ወትዐጀብ ተአቀሚቱ። ላኪን እሊ ፍንቱይ ሽዑር ምስሉ ክምሰል ዐባመ እምበል ሽክ ልትበዩን እግልኩ። ላሊሁ ወአምዕሉ እግለ ማሌ ደረሰናህ እንዴ አክል አሕድ የአንጀደየ ወየኡብሽለየ ሰኮብ ኢነስኤ ወቅሳን። ትክቲክ ዐስከሪ ልግብእ ወለ ማርሻት ዐስከሪየት። ክምሰል እግለን ሐፍዛ ቱ አመት ምትክራሩ ለወዴ። ሕነ ላኪን እብ ህኮትነ ልግብእ ወትዐብኩ። ሰፋረት ተድራብ እንሰምዕ እት ህሌነ እብ

ድንጋጽ በረግዕ ጋብኦም እት ሕነ እብ ክንድዴታይ እት ለሀሪሱ። ምድር ምን ጽብሐቱ እንደንግጽ ወንትረበሽ ዐልነ። ፈጅራተ ህቱ ክምሰል መድርብነ እብ ወቅል መዐነውየት ለእግለ ዳርሰም ለዐልነ እግልነ ደግሞ ወእብ ፍዕል ለርኤናተ ለዐለ።

ሐቆ ተድራብ ለመጽእ መግዕዝ አው ግያስ እብ እገር ሰበት ገብኦ እት ወቅት ለህይ ነኦይሽ ለዐልነ ወገሌነ ምን ሓምድ እት ነበሌ እብ ሐጅምነ ነኦይሽ እመሰል ለዐልነ አንፋር እብ መካይን እንዴ ንትገዐዝ። ሓምድ ላኪን እብ ፅምሩ ንኡሽ ምንመ ዐለ እበ እት ዐስከርየት ለአርእዩ ለዐለ ንዩት ወመትሐሳር ወውቁል መትዳላይ ነፍሰ እብ እገሩ ስሕል ወአውለት እንዴ ጣዩመ ትገዐዘዩ።

ሽሂድ ሓምድ መሕሙድ ዑመር

ግያስ እብ እገር ማርሰ ተክላይ እንዴ በጽሐ እት አሰመረ ተመመ።

እት ክድመት ለዐልነ እት ሰነት ሓምድ ሰዲድ አክል አሕድ ወድ ዐስር ሰማን ሰበት በጽሐ። ፅምሩ ምስለ እብ ረቢ ትክፈለዩ ሐጅም ሰኒ። ዝያደት እት ረትዕ ወሐጅም እት ወሰክ ልትርኦ ዐለ። ህቱመ እበ እት ከርሱ ድጉል እግሉ ለዐለ ሕዕዕ ሽዑር ሞት ወቅታል ወጽልእ ዌረት ምነ ምስሉ እት ሳወ ለተዐለምነ ውላድ ሰርየቱ እት ዎርት እንዴ ኢቀርብ እብ ክል ገኦቱ እት አብረሃም ህይሌ (ራምቦ) ክምሰል እሙን መልህዩ ዋዲሁ ዐለ።

ሓምድ ወኡብራሃም (ራምቦ) እምብል ፍንቲት ፅምር መትደላሉም እት ርያደት ወገዝፍ ሐጅሞም እት አድሕድ እግል ለኢትቃርዐም ቀድረ። ምስል ህዩ እት ልትረፍዖ ወልትከረው ተአቀምቶም።

አብረሃም እት ሳወ መእቶት ጋይላም እት ሕነ ዎርት ሐቆ ሐመ ምኒ ምስትዕድቱ እንዴ ረፍዐዩ እት ፎቃዩ ለዐይር እቡ። ወቅት ነብረ ላኪን ሕነ ክልኤ ባኒ እንዴ እንበልዕ። ህቱ ዝያድ ዐስር ክልኤ ወምንን ወልዐል ሐቆ ኢረክቤ ያወደለ ለመክረህት ወበዐል አከይ በክት ፈሰለት። ክምሰል ገምል ሓዋር ረብዕ ለሀድር ወክምሰል ህመም

ግርጉር እት ለሀምም። ኬን ወእንሰር ልትገናቤ ወልትዋልብ እትነ። ምን እሊ እት ነዘዕ ወምን እዴ ሌህ እት ልትመጤ። አሰክ ልቡ ኢበልሰ ፍርኔ አለቡ ወሐምዴ። ሐዞት ሕሙም ወቅዱብ ህዩ ብድሆሁ ተን። ሕናመ ገሌ እብ ፈርሀት ወሰር እብ ትፍክር ወርሐመት። ገሌናመ። እብ ተአሰትህል እንዴ ሀብናሁ መትቅብለት እንገብእ እግሉ ዐልነ።

ምልሂዮት ሓምድ መሕሙድ ወኡብረሃም ህይሌ (ራምቦ) ላኪን ሐቆ ተድራብ ተ ለዐለት። እት ሳወ (ራምቦ) ምስልዩ እት አወላይት ፈሰለት ቱ ለዐለ። ለእውድት ፈሰለት። ሐዲግ ጥባባት ህዩ ሰርዲተ ለዐለት እት ፈሰለት። ሓምድ መሕሙድ ህዩ እት ካልኦይት ፈሰለት ዐለ።

ክሊነ አንፋር ክድመት ወጠን ሳልሳይት ደውረት ወጠን እንዴ እንፈግር ለመለህይ ሓምድ ሰዲድ ለዐለ አብረሃም (ራምቦ) ሕርያኑ ጃሽ ሰበት ገብኦ እት መጣር አሰመረ ተርፈ ምኒ።

ሓምድ መሕሙድ ሐቆ ፈግርነ ምን ክድመት እግል ሽቅል አሰክ ባጽዕ ጌሰ። እት ባጽዕ ሰልፍ ክምሰል ጥልበ (ምኒዋሌ) ሽቆ ሐቆ ጸንሐ እት። ሐጭር ወቅት እብ ምህነት ነጃረት ሽቅሉ እት ሐንቱ ኩሪዩን አስተብደ። ለእት ብሩር ለዐበ ሓምድ መሕሙድ (ሓምድ ቀይሕ) ምን እት ሱግ ለዐበው ወለዐል ምስል ተጠውራት ሐያት ለናሱብ ተየልል እት ለአርኤ እብ ምህነት ነጃረት ክብረቱ ወቅድረቱ ዓባ።

እብ ክእኒ ሰነት ወሰልኦስ ሽህር ሐቆለ ኣሰፈ እግል ልክየ ወጠን እንዴ ትከብቱ እብ ሐዲስ አሰክ መጃምዕ ጃሽ አቅበለ። እት ቀበት እሊ ቴለል ዐማር ለዐለ ውሒዝ ቃብል ወሒዘ ሰበት ዴረ። ሓምድ ሰዲድ እግለ ዌረት ወዜምተት ዘቡጠ ለዐለው ከበሮ ከይነት እብ ወቅል መዐነውየት እግል ልብለስ እቶም ዕንዳቂሁ ሰደ። እት ዮም 28/4/1998 ምን ክል አካናት እንዴ ትከምከምነ አሰክ አካነት ጃሽ እት እመጽእ። እት ኢነት ለህ ሓምድ ሰዲድ ምን አካን ሽቅሉ ባጽዕ እት አሰመረ ትሓበሬ።

እት ወክድ ለህይ ፈሰለት ከረ ሓምድ ሰዲድ እት ዐዱ ገብሩ ሰበት ዐለት አሰክ ጌሰ። አነ ለዐልኮ እቶም ጅማዐት ህዩ። ፈሰለትነ እት አሰመረ ብላጅ ጸንሐተኑ ሐቆ ምጽኦትነ አሰክ ዛል አንበሰ ወአንበሰቱ ገለበ ትብገሰኑ። እት ካልእ ዮምኑ። እት ሰልፋይ ወራር ወያኔ እት እቱ ዐልነ ጅብህት እት ዮም 03 /6/ 1998 እግል ሰልፍነ እት መዐረከት ሻረከኑ። እት ናይ ሰልፍክ መሻረከት ከለ ለእግለ ትወዴ ትትቀዌ እትኩ። ለመ ዋጅሄን ተየልል መፋጀእት ገብኦ መሰለኒ። ለእግል ሰስ ወሬሕ ልትደረብናሁ ክምሰል ዕን ዕውር ገብኦ እትነ።

እትለ መዐረከት እለ ምነ ምን ደሚርዬ ለኢብዴ ዎርት ወድ ፈሰለትነ ለዐለ ነፍር ክድመት ወጠን አስትሸህደ። ህቱ ሽሂድ መርሃዊ ጸጋይ ብህታ ልትበህል። መርሃዊ እት ሰነት 1975 እት አሰመረ ሐይ አባሻውል ለትወለደ ነፈር 3ት ደውረት ክድመት ወጠንቱ። መርሃዊ ለገብኦ ውላድ። እሙ ወኡብሁ ለሐንቁቁ። ላኪን ናይ መርሃዊ ሐንቃቂሁ ፍንቲት እንዴ ገብኦት ትትርኤኩ። እሙ እት እዋን ክድመት እት አሰመረ ሰበት ዐልነ ላሊ ኢትብል ወአምዕል እት ተአውህሌ እቱ እስኢኖታት አብሌት። እብ ፍንቱይ ምነ እት ሳወ እንዴ ተአመርነ ክድመትነ ምስል ለኢትመምኑ ወላድ ሐቱ ከቲበት ዎርት ሰልፋይ ሽሂድ ቱ ለዐለ። እንዴ ኢኮን ዕለት 03/06/1998 እት አምበሰቱ ገለበ ለኢትሸህደው ላቱ ሚ ዶል ሐዳም ገብኦው!/? አምር ላኪን ገለድ ቱ። ከሰእበ እቤሌ።

ምዴርየት ሻምብቆ፡ ከደማት እጅትማዕየት ዐቦት ለአርኤ

ሙሰውር፡ አቤል ቢሽት

ናይ ዮም መውደዕኻ ከደማት እጅትማዕየት ምዴርየት ሻምብቆ ለከሰሰቱ፡ ከተውዴሕ እግል ንርኩብ ምስል አሰይድ ሀይሌ ተሾሚ መስኡል ከደማት እጅትማዕየት ምዴርየት ሻምብቆ ሀድጋም ዐልነ፡ ታምም ጽበጥ ዲብ እለ ናይ ዮም ጥብባብ እንቀድሙ እግልኩም፡ ቅራኡት በኪተት።

አሰይድ ሃይሌ ተሾሚ

ከደማት እጅትማዕየት ዲብ ምዴርየት ክም ክለን ምዴርየት ለትፈናተ ከደማት ለልሀይብ መአሰሳት ህለ ዲብ፡ ዓፍየት፡ ተዕለም፡ መዋሰላት ወወመል ወደማነት እጅትማዕየት ክም አግደ መአሰሳት ምስል እለ መክተብ እለ ዕላቀት ለበን ተን። እብ ከደማት ዓፍየት ዶል ነኡብት፡ ዲብ እለ ምዴርየት 4 ዕድይት ወሐቱ መርከዝ ዓፍየት ህለ። እብ ሰብ መቅደረት ዶል ልትርኤ ህይ። እብ ዲግሪ 3 እብ ዲብሎም 15 ወእብ ሸህደት 19 ነፈር ህለው። ምስል እሎም ዲብ ክሉ እዳራት ደዋሐ ዓፍየት ደገጊት ለራዑ ወካይል ደገጊት ህለው። እብ ፍንቱይ ለለትርኤ ህይ 7 ኢጋር ሐካይም ምን ኣካን ዲብ ኣካን እት ልትሐረት ለሳሩ ህለው። ምን እሎም ሰብ መቅደረት ወለዐል ለገብእ ሕሙም ሳደፈ ምንገብእ፡ አሰክ ባርንቶ ወምኑ ወኪን አሰክ አሰመረ ልትለክክ። ዲብ እለ ለትከድም ህይ ሐቱ እምቡላን ህሉት። ህተ ምስል ለህለ ርሕብነ አርድ ካፍየት ኢኮን፡ እግልሚ ለሪመ ባካት ክም እንደ ሮማዲ 90 ኪሎ መትር ቅብለት ምን ሻምብቆ ለህለ እግል ትብእሕ ሪም ወገብይ ውጢት ሰበት ኢገብእት፡ ክም ጠለብ አሰክ ሰለሰ እምቡላን ለኣትሐዝያ። ፈሀም መጅተማዕ ዲብ መጃል ዓፍየት ዲብ እለ ወክድ እለ ምስል እብ

ትሉሉይ ገብእ ለህለ ተዕቢኣት እንዴ ሐመምክ ዲብ ቤትክ ናይ መትገሳይ ወወመሰ ዲብ ቤት ናይ ውልደት ለመድ እንዴ ተርፍ ጌሰ ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ ሸዐብ እብ ማሉ ወቅወቱ እግለ ለህለ ዕድዳት መጸበሪ ዐመሰ ዲብ ሸቅየት ወመስሩፈን ለገብእ እክል ውብዕድ ሰዴ ወመጦር ሰብ መቅደረት በጥር ህለ።

ከደማት ተዕለም፡ ዲብ እለ ምዴርየት 9 ረውዳት፡ 13 መአንብታይት ደረጃት 12 ምግባይ ደረጃት ወ 2 ካልኣይ ደረጃት መዳርስ ህለየ። እብ ዕሙማይ 36 መዳርስ ክድመት ደሪስ ወኣድሪሶት ለህይብ ህለየ። ለመትመዳድ እብ አሳስ እዳራት ደዋሐቱ ለህለ ምስል እለ እግል ክሉ ለከምክመ መዳርስመ ህለየ፡ አሰክ 314 ሙደርሲን ህይ ህለው። ሰበት እለ ተዕለም ዲብ ሰኔት ክድመት ህለ እግል ልትበህል ልትቀደር። መሻረከት አዋልድ አንሳት እት ዐግሎ ተዕለም ግሩም ህለ። ለህለ መሻክል ላኪን መሻረከት ደረሰ ዲብ መዳርስ ሌጠ እንዴ ኢገብእ ቢቃዕት ከኣፎ ህለ ለልብልቱ። እለ እግል ቀየሶት ለጅነት ዋልዴን ወሙደርሲን እጅትሙዓም ዐልነ እለ ህይ ንቁሰ ክም ህለ እቱ ተአመረ። እግል አትሐደሶ ህይ ትሩድ ተዕቢኣት ገብእ ህለ። ቢቃዕት ወመሻረከት እግል አደቀሶት ጅህድ ክል ዋልድ ሰበት ልትጠለብ ዶር ዋልዴን ዲብ ራቀሶት ውላደም ሌጠ እንዴ ኢገብእ ጸር ሕኩመት በሰ እንዴ ገብእ ገይሰ ለዐለ ሸቅየት መዳርሲ፡ ክል ዐድ ዲብ ክም ትሻርክ እግል ልግበእመ ልትከድም ህለ። ክም መስል ዲብ ቡሽክ ለመድረሰት ክም ጸበት ሸዐብ ኖሱ እብ ማሉ ወቅወቱ 4 ፈሰል ሸቀ ወደረሰ እንዴ አተው ዲብን ለአደርስ

ህለየ። ሰበት እለ ተዕለም አሳስ መጅተማዕ ለጸብጥ ገብእ ምንገብእ እግል ልትዐወት ቀድር። እት መስተቅበል ህይ ለህለ መዳርስ እብ ዳሳት ውበነ ለልኣደርስ ከነባት ለቡ ወለኣለቡ ክሉ እንዴ ትፈረገ እግሉ፡ ልሰዕ ከደማት እግል ለህብ ክቡድ ለህለ ናይ ዳሳት አሰነዮት ወከነባት መገሰይ እግል ደረሰ እንዴ አሸቄክ አምጽኦት ለመስል፡ ክለን ዐድታት እብ እዳራት እዳራትን እግል ልግንሓሁ ክም በርናምጅ እግል ልትርኤቱ። እምበል እለ ደረሰ ናይ ካልኣይ ደረጃት ተዕለምም እግል ለኣተላሉ ለህለ መጋዴዕ እቡ አሰክ ሸብህ መዲነት ሻምብቆ

መጸውቱ ለነሰእመ ምስል ለህለ እሎም ዕምር ምን 70ታት አሰክ 80ታት ለበጽሕ ወክም ምራድክ ኢረኪብ መዋሰላት ብዙሕ መሻክል ለሓልፎ ህለው። እለ ሐል እግል ልግበእ እግሉ ሕቡራም ምንመ ህሌነ አሰክ እለ ላኪን ሐል ራክብ ኢህላኒ። ብዕድ ክልዶል አዋምር ክም ተህየብ አትሐደሮት ገብእ ህለ። እለ እብ ንዋይ፡ ዓጣል፡ እንሰ ወካርታት ለገብእ ምን ልትህየብ እንዴ ፈረግነ እግል ንጽናሕ ክም አሳእለውን ድራሳት እንዴ ወዴነ እግል ከሰሶም ልትህየብ። እለ ምን 2010-2024 ለዐለ ወክድ 67 ነፈር እብ ለትፈናተ ሙምተለካት

ዝያድ ሰለሰ ወሬሕ መሻክል ህለ፡ እግልሚ እለ ገበይ እለ መሓዛት እንዴ ባትክ ሰበት ለሐልፍ ወእብ ዘላይም ዲብ ጢን ሰበት ትትበደል፡ መካይን ክም ምራድ እግል ሊጊሰ እብ ኢቀድርኒ፡ ሰበት እለ ኢረኪብ መካይን ሳድፍ። ዲብ ወክድ ብዕድ ላኪን ምን ሻምብቆ አሰክ አሰመረ ለትገይሰ አተቡሰ ህሌት ወምን ሻምብቆ አሰክ ባርንቶ ለትገይሰ ህሌት። እለን ለእንቢለን አተቡሳት እት ህለየ ላኪን እብ ንቁሰ መራቀብት ሸዐብ እብ ነኣይሸ መካይን ናይ ብሕቶት ገይሰ ትርእዩ ወለ አተቡሳት ሙሳፍሪን ሰእነዩ እንዴ ትበህለየ መትኣካር መጽእ። ሰበት እለ እብ ጃንብ ትራፊክ እግል ረስምየት ወደማነት እንዴ አለበን ሸዐብ ልትሐረክ እበን ለህለ መካይን መራቀብት እግል ትግበእ እተን ጅህድ እንወዴ ህለኒ።

እንዴ መጽአው እግል ልድረሶ ናይ ሰከን ወመስረፍ መሻክል ሳድፎም ልትርኤ። እለ ህይ እግል ኖሱ መቅደረት ለቡ እግል ልድረሰ ወመቅደረት ለአለቡ ምን ተዕለም እግል ኢልትሐረም ትሩድ ካደም ለሐዘ ህለ። እብ ገበይ ውዛረት ተዕለም አው እብ ገበይ ውዛረት ዐመል ወራዕየት እጅትማዕየት። ብዕድ ዲብ መጃል ተዕለም፡ ተዕለም እግል ዐባይ ለከሰሰቱ፡ ለኣነብት ወእብ ለትፈናተ አሰባብ ሰበት ለኣትካርም ለአደምዕ ህለ እግል ቲበል ኢልትቀደርኒ።

አትሐደሮት ገብእት እግሎም። እብ ተፋሲር አጣል ወአባግዕ 421 ረኣሱ አሐ 18፡ አግማል 6፡ አዳግ 6 ወካር ክልኤ ተህየብ። ምን ሰነት 2018-2023 ህይ ሐድ 386 ነፈር ለገብእ አትሐደሮት እብ ካር ገብእት እሎም። እብ ጃንብ ናይነ ህይ ሙምተለካት ሂበት ሌጠ እንዴ ኢገብእ ክልዶል መታብዓት እት እንወዴ ከኣፎ ለስተፊዶ ህለው ሐያቶም ቀየረው ወለ ሚ? ክም እስትራተጂ እንዴ ጸበጥነ እንታብም ህለኒ። ምን ኬን ሰዳይት አሸቃላት እንዴ ፈተሽክ እግል ክድመት ወጠናም እንዴ አትመመው ለትሳረሐት ሸቅል ለረክቡ አሰክ ከረ ቢሸ እንዴ ጌሰው ፍርሰት ለከሰት አግቡይመ ልትሸቁቡ ህለ።

እትላላት፡ ሸዐብ ክድመት ለረክብ እቡ አግቡይ ግሩም ህለ። እግል ጠልብ ለለትሐዘ መምርሕ አትመመ ምን ገብእ አሰክ ባርንቶ ልትለክክ ወምኑ ሲም ካርድ (ከጥ) ክም ረክብ ገብእ ወዲበ ሐዘየ ኣካን ለከጥ እቡ እግል ልትከበት ወለኣትሰል ለልትቀደር እቱ ደረደት እትላላት ሰኔቱ ለህለ እግልኒ።

ከደማት ከርህበት፡ ዲብ ክል አምዕል 6 ሳዕት 3 ናይ አሰቡሕ ወ3 ናይ ምሴ መብረህት ምን ባርንቶ ለመጽእ ከጥ ክድመት ለህይብ። እለ ህይ ክመ ነሐዝየ ኢኮን፡ እግልሚ ለበዝሐ ወክድ ከርብ እምበልሁ ዎሮ ወኪልቱ ለህለ እግል ክሉ ዲብ መዲነት ለህለ መትነፈዳይ ለጠልቡ አው ለሳድፍ ዐጠል እግል ልሳራ ብዙሕ ኢቀድርኒ። ሰበት እለ ምኑ ወኪን ሐል እግል ንርኩብ ንታኪ።

ከደማት ውዛረት ዐመል ወራዕየት እጅትማዕየት ምስል እለ ናይ ደረሰ ለቤካሁ ሰዳይት እግል ድቡራም ወግዱም ከኣፎ ህለት? ፈረዕ ውዛረት ዐመል ወራዕየት እጅትማዕየት ክልዶል ምስልን ሰበት ህለ ምን ሰዳይት ዓኢለት ሹህዳእ እንዴ አሰብዳክ ለትፈግር ተክለፈት ብዝሕት ሚዛንየት፡ ዲብ ክል ሰለሰ ወሬሕ እግል ከሰሰም ጃንብ ዓኢለት ሹህዳእ ትትህየብ። ህቶም ዲብ እለ ሻምብቆ እንዴ

ከደማት መዋሰላት ወእትላላት፡ መዋሰላት ከጥ ወጠኒ ምን መንደፈረ እብ ዐረዘ፡ ጥልቂ ወሻምብቆ እንዴ ኬደ አሰክ ባርንቶ ለልኣቱ ህለ። ዲብ እለ ከጥ እለ ሕኩመት መካይን ዋድየት ተ። ምናተ እብ ፍንቱይ ዲብ ወክድ ከረም

እት ደንገበ አሰይድ ሀይሌ ተሾሚ፡ ከደማት እጅትማዕየት እግል ንርኩብ ሕኩመት ክሉ ለለትሐዘ ሐቀ አዳሌት እግልን ሕነ ዲብ ተሐት ለህሌነ ወካይል ሸዐብ እግል ንሸቀዩ ለወጅብነ እግል ንሸቀ ህሌት እግልኒ። እግልሚ ምነ ለትዳለ ሸዐብ ክድመት ረክብ ህለ መኢፋሉ ህቱቱ ለመቀየሲ፡ ሰበት እለ ፍድብነ ዲብ ለዐል ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ ዲብ ክልን ምስል ሸዐብ ለንትራኩብክ መ ሰኒ ምህምቱ።

ለኢብዴ ደም

ሓይላም ቂርአት፡ ቀደም 50 ሰነት ንዛም ኡቶብዩ እት ረአስ ሸቦብ ኤረትርየ ለአጅረዩ ጀራይም እሊ ወእሊቱ እንዴ ትቤ እግል ትፈሰሩ ሰዱድቱ። እስትዕማር ዲብ አስመራ፡ ዲብ አቅርዶት ሕርጊጎ ወእምቤረሚ ቅያስ ለአለቡ ወለለአሸዕልል ጀራይም አጅረ። እሊ እት ሰነት 1975 ቀደም ሰር ዘመን ለጀረ ጀራይም እብ ዶልዶሉ እግል ልሸረሕ ቱ። ከእብሊ እት ረአስ ሸቦብ ኤረትርየ ለጀረ ጀራይም ቅያስ አለቡ። ከዲብ አስመራ ወድዋራት ዲብ ሰነት 1975 ለጀረ ጀራይም ምኡ “ለኢብዴ ደም” እብ ልብል አርእስ መለስ ንጉሴ ዲብ ክታብ ጀራይም ለክትብዩ ቅሰት እግል ንርኤ። ከእግል ዮም 2ይ ክፈል፡

“ሐው አበውነ እት ብሩር ሰበት ዐለው አስኮም ጊሰኑ። ዲብ መዲነት ዕቢያት ሰኔት ለዐቤነ ሕኒ። መናበረት ብሩር ቀዳሪ አቤኒ። እብ ፍንቱይ ኣነ (ላይኔ) አስክ ዐድ አቡዬ - ዝርቤን እግል ሰነት ወስሰ ወሬሕ አግል ወአባጌዕ ዲብለ አውዕል እቱ ለዐልቲ ወክድ ይትምነ ልሰመዐኒ ዐለ። አሰልፍ ምስል ንኡሽ ሑ አቡዬ እትለ ዐልቲ እቱ ወክድ ምነ መራር እቹ

ለዐለት መናበረት ብሩር እንዴ አዘምከ ደሐን ዐልቲ። ሐሬ ላኪን ዲብ እዴ ዎሮ ትሩድ ላቱ ሑ አቡዬ አቱኩ። መብዝሑ ወክድ እት ከደንቱ እውዕል ለዐልቲ። ዲብ ሑን ከረም ዝላም እት ገሮብዬ ትጽፎ። አምዕል እብ ግዲደ እበይንዬ ዲብ ከደን ምስል ንዋይ ሌጠ ለሓለፍኩው መክሩህ ወቅት ዐለ። ለመናበረት እግል ኖሰ ጅርበት ዐለት። ሐገሌብ ዓይለትነ እንዴ ኢከፊኑ መናበረትናው ገጽ ተሐት ሀገጌት። ለመናበረት አክለ ሀነ ለኢልትከሀል ክምሰል ገብአ እትኑ ገሌ ውላድ ዐድ ወኢቃርብ ‘ ምን ፈድለክ ምን እለ ሪም አስመራከ ጊሰ’ ዲብ ልብሎ መክሩኒ ዐለው። ለእግል እክሀለ ኢቀደርኮ ናይ ደንገበ ዝብጠት

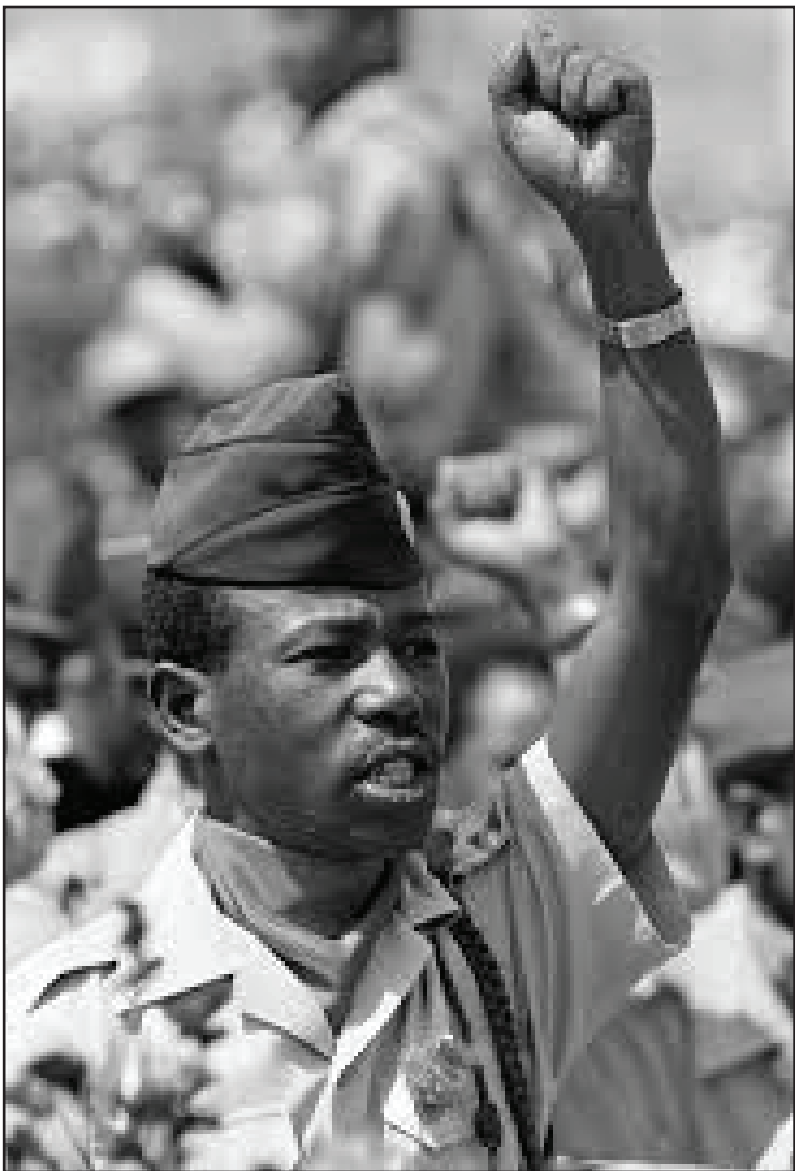
ዲብ ዐዲ-ጉንቦሎ ዲብ ዎሮ ክዋነ ምስል አባጌዕ ትመዩኩ። ፈጅራተ እስቡሕ አስክ ቤት ዐመቹ (በዐል ድካን እት ባካት ባር ዚሊ ለዐለት) እብ ሰላም ክምሰል አቱኩ። ለክልኤ ሰነት ይኣትመመት ዮዲት ሕቹ ይኣሌሌተኒ። ‘ጊሰ ርሱሕ’ ቱለተኒ። እለ ኢነት እለ ክሉ ረአሱ ይእትረሰዐ። ዐመቹ እግል ትፈርገኒ ሰበት ኢቀድረት። ‘ሚ ሐዜክ ወልዬ?’ ቱለተኒ። ዲብለ ዐልቲ እት እት እቀሴ እብ እንቤዕ ጀለም አበልቲ። ዐመቹ ‘ውይ! ወይ’ ዲብ ትብል ላቀሰት። ለሓለቹ ሰኒ አርሐመተ። ገሮብዬ እብ ርስሐት ሕመት ጸላም መስል ዐለ። እት ዶለ ጼነ ሰኒ ለብእቱ ሸሙት እንዴ አምጸአት ሻመተተኒ። ሐቆ ገሌ አምዳላት ለዲብ ዐድ ዐለው ሐውዬመ ሰበት መጽአው። ክሊነ ዲብ አካን መራዐየት የታይም እግል ንእቱ ተሐከመ እትኑ። ኣነ ክሉ ረአሱ ኢትከበትኩው። ‘እግል ትእቱቱ። ይኣቱ’ ቅራመት ገብአት። ሐሬ ላኪን ቀሰብ በጽሐ እቹ አቱኩ።”

ላይኔ ወነኣይሽ ሐው ዲብ አካን መራዐየት የታይም አተው። ለረሓብ ቤቶም ደበአት። እግል መደት ሐጫር አካን ሰራቅያም ወዐዋሌን ገብአት። ከርሰ እግል ልእኬ አንበተ። ሰራመ እብ እሳት ነደት። አግርቡቶም ክሉ በደ ወትፈንጠረ። ግረ እለ ለቤት እብ ንዛም ደርግ እንዴ ትወረሰት አስክ እስትቅላል እብ ሕኩመት ትደየር ዐለት።

* * *

ላይኔ እግል አካን መራዐየት የታይም ክሉ ረአሱ ኢትከበተዩ። ምን መናበረት ብሩር ለሐሰት ምንመ መሰለት እቱ። ለክልቀቱ እቱ ጨቅዋ ዐቅል ላኪን ክቡድ ዐለ።

“ዲብ አርፋን ክምሰል አቱኮ ‘ አቡሆም ወእምም ለሞተው ምናም ድቡራም አጅኒት ለልትከተሎ እት አካን’ ክቱብ ቀርአኩ። ‘ኣነ አቡዬ ሞተ ዲኢኮን እምዬዲ ህሌት ኢኮን። ድቡራም ህዩ ይሕኑ።’ ለልብል ፍክር ሰበት መጽኤኒ ለአካን ተረግ እንዴ አበልኩው ፈገርኩ። አምዕል ሐቱ ዲብለ አያም ለደቀምሐሬ ተሐረረት እቱ ወክድ 1977፡ ምናድሊን እግል ንርኤ እንዴ ቤለ ዎሮ ምኒን ለለዐቤ ነፈር ምስል ሳልሰ ረአሼ እንዴ ጸብጤነ ፈግረ። ዲብ ባካት ኩርብ እምቢዩ ክምሰል በጽሐኑ ናይ ዘማችቱ መስለኒ እንዴ ተሐረረት ለፈግረት ግናዘት ዐስከሪ ረኤ። ለመደት ኣነ ለዐሳክር ክምሰል ናይ አቡዬ እንዴ ወደው እግል ልቅተሉኒቱ ለትብል ፈርሀት ወርዕብ እንዴ በይኤኒ ፈጥፈጥ እቤ።”

ለላይኔ ብእቶም ሰለሰ አጀኒት፡ ዐዲ-ሐወሽ ክምሰል በጽሐው ምናድሊን ረክበው። ለምናድሊን አስክ አስመረ እግል ለአቅብሎ ሐበረዎም። ጦር-ሰራዊት ልትፈረሮ ሰበት ዐለው ላኪን። እግል ለአቅብሎ ለልትቀደር

ሐው ላይኔ ለብክር ምስል አቃርቡ። ለነኣይሽ ህዩ ዲብ አካን መርዒት የታይም እንዴ ትከተለው ለዐቡ ዐለው። ለዐይለት እለ ክለ ጅርበት ለጀሬት እት እምም ሐቆ ሞት አቡሆም ዐቅለ ሰበት ተምተማ ቱ። እበ ጀረ ቀትል

ይዐለ። ሴፈ ሰበት ኢነሰአው ሰፍረ ምንመ ዐለት እቶም፡ መሀሮቶም እንዴ ሰደው አተላለው። እቡ እንዴ ወደው ዲብ ዓለ ወምኑመ ሰለሙነ ገዐዘው። ዲብ ሰለሙነ ሑዳት አምዳላት እንዴ ከልአው እብ መኪነት አስክ ብሌቃት ትወክለው። ብሌቃት፡ አዋልድ ወነኣይሽ ውላድ ልደረቦ እት ለዐለው መዐስከር ተ። ግረ እለ አስክ መድረሰት ሰውረት ጌሰው። ለእት መደት ለህ ወድ 14 ሰነት ለዐለ ላይኔ ራብዓይ ፈሰል እግል ልድረሰ አስተብደ።

በዐል ቤተ ለደንገጽት አሰይደ አበበ እት ዐቅለ እግል ተአቅብል ኢቀድረት። ናይ ፊቃዶ ልብ ህዩ ሐግለት። እት ክእነ ሓለት እት እንተ ውላድ እግል ተዓቤ ለልትሐሰብ ኢኮን። ዲብለ ወክድለ ሰልፍ እግል መደት ሐጫር አስክ ወለት ሑ አቡሆ እግል ብእስ እንዴ ጌሰት ምስል እግል ትንበር እስትብዲት ዐለት። ሐሬ ላኪን እንዴ አዝመት ምነ አስክ ዐድ ጌሰት። ዓይለት ዲብ እንክር ትፈንጠረት።

“ቀለም ወተኛርብ ለሀይብን ምን ረከብክ ሐዳይስ ኢጉብአነ” ዳይነ ዜነብ እብራሂም

(2ይ ወናይ ደንገበ ክፈል)

እተ ሐልፈት ጥብዐት ወኪል ወካሊት አክባር ኤረትሮፖ ምዴርየት አቅርደት ሓጅ ሚጀር ምስል ዳይነ አወላይት ደረጀት መሕከመት እተ መዲነት አሰይደ ዜነብ እብራሂም ለወደደ መቃብለት አወላይ ክፈል ቅዱማም ዐልኹ። የም ካልእ ወናይ ደንገበ ክፈል ዱሉይ ሀሊ። ቀደም በሉ።

መጅተመዕ ሀይ ፈሀሙ ከአፎ ሀሊ። ክል ቀድየት እትለ ከሰሰ ገይሰ እበ ሀሊ። መ ፖሊስ ለከሰሰ ወመሕከመት ለሐብቱ ሀሊ።

ሐቲ ሓግዘትን ለሀሊት እትለ አቅሊም እብ ዓመት እብ ቃትን ለትከረጀው መክተቦም እንዴ ፈትሐው ዐራይድ (ዱመንዳት) ለከትቦ ዳርሳም ኢሀለው እኹ። ለልትቃረሞ ኢኮን ለከልጦ ለሀለው። ለከትብ እሉምቱ ለከልጦ ሀሊ። ምሮ ቀድየቱ እግል ከትብ ሀሊ ክም አሰአለየ። አየ ክም ገይሰ እበ ለልሐብሩ ህቲቱ። ፖሊስ ለትገይሰ እት መሕከመት ሐቆ ከትበየ። እት ንያበት(ሐፍዛይ ቃትን) ለትገይሰ ዲብ ፖሊስ ሐቆ ከትበየ። እንዘ ወኪን ለአብሉ ሀሊ። ለድማንደት እብ ማል ተ ለትከተብ። ምስሉመ ለትብዴ ውቀት ሀሊት። ከሐል ተሐዘ ለሀሊት ባልሐት መሕገዝ ቃትን ለደርሰው ኬትበት ተ። ውዛረት ዐድል እትሊ መጃል እሊ ክስኣም ለሀለው ጅሃት። እብ እጃዘተ ወእት ሐንቴህ ሌጠ ክም ሸቁ እግል ቲዲ። ኖሰ እግል ትየምሞም። ለእት ክል አካን። አስክ እት አብያቶም እንዴ ገአው ከትቦ ወአዳም ለከልጦ ለሀለው ሀይ። እግል ትራቅቦም ለአትሐዘ። ህቶም እግል ግርሾም ግሱያም ቶም። “እለ ከለጥ ሀሊት። አስክ አካን ፍላን እንዴ ትቤ አሰኔ ከክተበ እዩ” እንዴ ቤለ ዘቡን ምን ለአትቀባብሎም ግሩሾም ረክቦ። ለአዳም ላኪን ወቅቱ ወማሉ ከሰር። ወምንኣመረ ሰእየት እንዴ በትካመ ለቀድየት ልውዕል ምን።

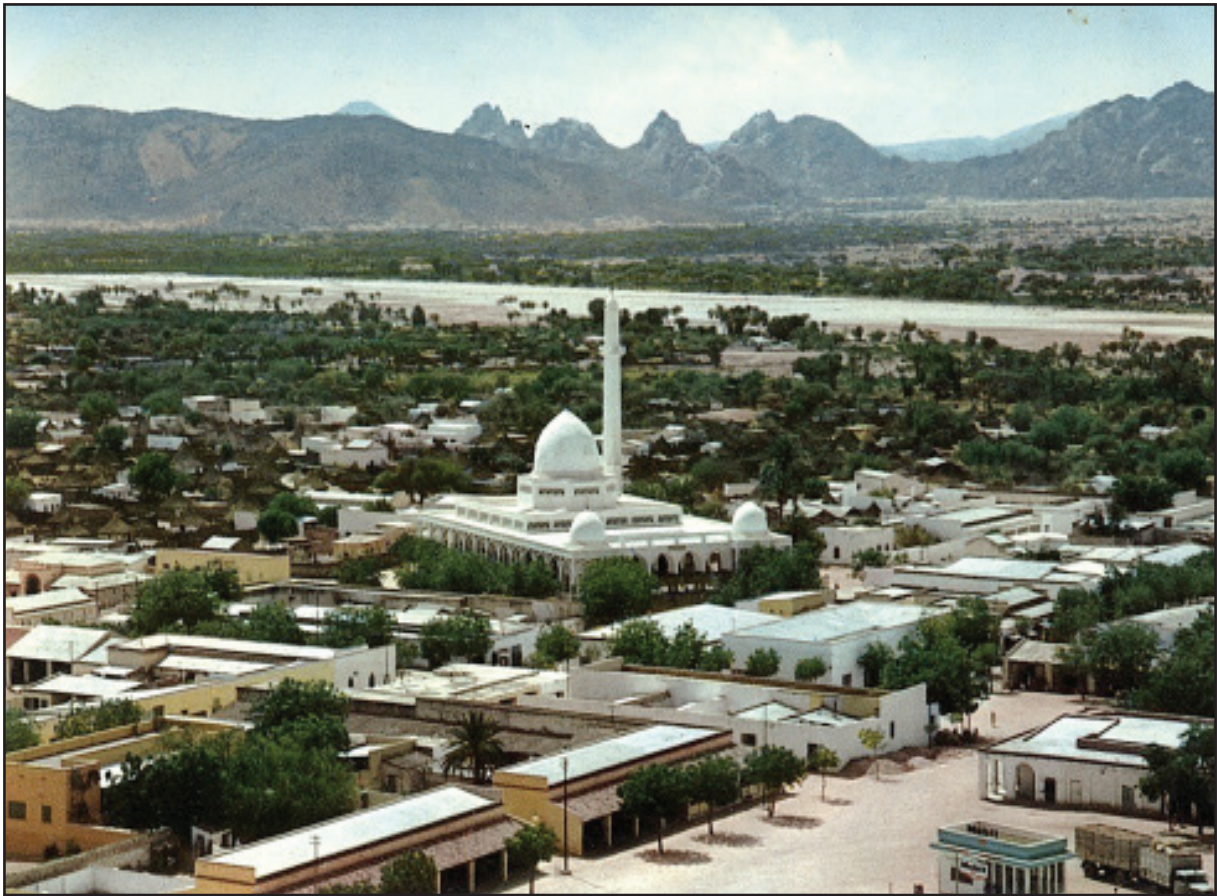
ቃትን ጀሪመት ለልትባህል ከአፎ ተ።

- ዲብለ ቃትን አርበዕ ኑቀጠት ሀለየ። 1. ዲብ ሸዐብ ወሕከመት ሰላመት እግል ተሀሊ። 2. ጀሪይም እንዴ ኢመጽእ እግል ልትከረዕ/ ዳናየት ጀሪይም 3. ቃትን ለከይድ እግል ልትሓከም 4. ጀሪመት እንዴ ኢትመጽእ እግል ትከረዕ ለሰዴ ንዛም አዳላይ ጀሪመት እንዴ ኢትመጽእ ሸዐብ። ወክሎም ሐፍዘት አምን ወቃትን እንዴ ፈሀመ ምስል እግል ልሸቁ እግል ልቅደር ብእቲ። እሊ ሸዐብ እብ ሰላም ወሕሸመት ሕድ እግል ልትናበር። የም ዲብ ሕርየት ኢኮን ዲብ

ሰውረትመ ገቢል እብ ቃትን እንዴ ትቀየደ ለሀይክ እት ሐቆ ለሀይ እንዴ ኢልትዐዴ ሐዶቱ እብ ሰላም እግል ልምረሕ ቀዋኒን እመር ዐለ እሉ። ለፈግረ ቃትን ሐቆ ትከይድ ሀይ በዐል ጀሪመት እንተ ወሕክም ልርኤክ ከጀዛክ ትነሰእ። ለጀዘ ልትሐከም እትከ ሀይ ምን

ሰብብ እሊ ትፈርተከት። ለነፈር ወለዐስከሪ ልግበእ ወመስኡል ቃትን ሰበት ኬደ ተዓቀበ ዲብ። እግልሚ ሐቆ ቃትን ኬድክ ጀዛክ ለኢተርፍ ቲ። ዲብ መሕከመት እንዴ ትፈተሸክ ኢተአቲኒ ቃዐት ተ ክሉ እግል ልሰመዕ ለለሐዘ

ከጣክ እንዴ ደረሰክ ገበይክ እግል ተአሰኔቲ። ምኑ ኢደረሰክ ከዶልክ ከጣክ ደጋግም ሐቆ ሀሌክ እት አርወሐትክ ተአጅሕፍ ወዲብ ቃትን ተአጅሕፍ ሰበት ሀሌክ ለጀዛክ ከብድ።

እትለ ገቢል እብ የአምር እት መሕከመት ዲብ ለአቲ እብ ጽዋሩ ሞራሁ። ሰኪኑ ቅድወቱ. . ለአቲ ከእሊ እበ ከሰሰ ሚ ሐብሬ እግል ተሀሊ ተሐዘ።

ክእነ ብዙሕ ልትረኤ። እብ እኪትመ ሀይ ኢኮን እብ የአምርቲ። እብ ሞረትኩም ኢትእተው። ሰለሕ እንዴ ብዙም ኢትእተው። ለትብል ሐብሬ ልትሀየቦ ላኪን ዐደድ እለ ተፋቲሸ ሰበት ኢጉብእ አስክ እብ ሰለሕመ ለለአቲ ሳድፎ። ሐቲ ለሳደፈተነ አፍቀድከኔ። ሰነት 2014 እት ጀልሰት ዲብ ሀሊነ ነፈር ምሮ ሰኔ ክም ዘዐለ መሰደሰ አፍገረ ወለጀልሰት እብሊ

ለአትየ። እሊ ነፈር እሊመ ኢትፈተሽ ወነፈር እብ ሰልሐ ለአቲ ክም ሀሊ ልብ ለከረ እቲ አለበ። ዘዐል ሀይ ብዙሕ ለአርኤ። ሐቆ ዘዐልክ ሞረት ትረፈዕ አው ለጉብአት እት እዲክ ለሀሊት ትረፈዕ። ከክእነ እግል ኢልግበእ እብ ሰለሕ ልግበእ ውብዕድ ጽዋር እግል ኢልእተው ንሐብር። ዶል-ዶል ሀይ እንዴ ኢነአስእልመ ነኣነብት። ዲብ ብዕድ አብያት ፍርድ ዐሳክር ሀለው ሞራክ ክሬ ለልብሎ ውብዕድ ናይ ሰላመት መራቀብት ለወዱ ሕነ ላኪን አለብናኒ። ለመጅተመዕነ ላኪን አገድ ሰበት ልፍሀም ዶል ለእለ ተአስእሉ አገድ ወድየ። ጽዋርዬ እግልሚ እከሬ እንዴ ቤለ ለልትዓነደክ አለብ። እት መክተብ አው መሕከመት ለአቲ ክም ልትፈሀሙ ከልትሳዴ ምስልኹ።

ሸባብ ቃክያት መጅተመዕ

ምንብአው ዶር ሳሌሕ እግል ለሀሊ እሉምቱ ለልትሐዘኔ ከዶር ሸባብ እት ሕሸመት ቃትን ከአፎ ሀሊ።

ምን እሊ 2000 ወሐር መጽእ ብዙሕ ተቅዩር መጽእ ሀሊ። ለፈሀም ዲብ ወሴዕ መጽእ። ብዙሓም ሸባብ ሐቲ እግሎም ለትከሰስ ቀድየት እንዴ አለቦም እግል ልርአው ወልሰምዎ ወእግል ልትዐለሞ ወተኛርብ እግል ልንሰኦ እት ጀልሳት ሻርት ትልረኣው ሀለው። ዐባዩመ ምን ለሀሉ እቶም ለሸባብ በዙሕ። ቀድየት ለአለብኩም ኢትእተው ሀይ ኢልትብሀሉኒ። እግል ልስምዎ ወልትዐለሞ ምራድ ሐቆ ወደው ሰኔቱ ለቃትን ለሀጥም እብ ሀለው በሀለት ምን ጉብኣ። ብዙሕ ጀሪይም ምንመ ኢሊሀሊ ለገሌ-ገሌ ልትረኤ እግል

ዐፍቹ ወንፍሱ እብ ሰላመቱ ለአጸቤሕ ለሰርቁ አለቡ ወቀትሉ። ላሊ አዳምክ እንዴ ሐመ በይንክ መሰተሸፈ ተአበጽሐ። እብ ቀረድክ ላሊ ትሳፍር እርሃብ ለወዴ እትከ አለብ።

እሊ እግል ልዳይም ከአፎ እግል ንሓፍዝ እቲ ብዘ ሚ ትመክሪክ

ክል ዶል አትፋዝየት ወመሓደራት ንዘሞት እግል ልትሸቁ እቲ ለቡ ጋር ቲ። ክምለ ጀብሀት ሸዕብየት መጅተመዕ ወጠንያይ ፈሀሙ እግል ለዓቤ። እት ስያሰት መሻረከት ዋቅየት እግል ተሀሊ እሉ። እት ዐማር። አምን ወድፈዕ ወጠን እብ ፈዛዐት እግል ልሻርክ ለትወድዩ ንዘም ተዕቢኣት ስያሰት። ውዛረት ዐድልመ እት ክሉ መጅተመዕ አስክ እት ዐዶታት ለበጹሕ ተዕቢኣት ወወራታት አፍይሐት ዕልም ምን ትወዴ ለሀሊት እነ ሰቃፊት ቃትን እግል ንሓፍዝ እተ ወዘያድ እግል ንጠውረ እንቀድር።

እት ሰነት ሐቲ ዶል ለትጉብእ ሳምን ቃትን። እት በራምጅ ዴማት አክባር እብ ዳርሳም ቃትን ለልትሀየብ ዕልም ሰኔቱ እግል ለአተላሊ በ። ተለፍዘየን ለኢልርኤ። ረዋዲ ለኢታቤዕ ወክቲብ ለኢቀርእ ለሀሊ አውመ እብ ቀሊል እግል ልጽበጡ ለኢቀድር ሰበት ለሀሊ ሀይ። እትለ መጅተመዕ እንዴ ቀረብክ እብ እጅትማንት ወመሓደራት ዕልም ምን ልትሀየብ ዘያድ እግል

ልስምዕዉ ወእግል ልድረሶ ምኑ ከቀደም ምጽአቲ እግል ልዳፍዕዉ ሰኔቲ።

እብ ዓመት ላኪን ዲብ እለ ኤረትሮፖ ጀሪይም ሰኔ ሐድቲ። ለሸዐብ ምን ጠቢዐቲ ፈታይ ሰላም

ወሐቅቲ። እብ ቃትን ወፍቲሕ ለለአምንቲ። ምስል አግዋርነ ዲብ እንቃርኑ ፈርግ ዐቢ ብእቲ። እት ኤረትሮፖ ዲብ ሻሬዕ ለልትመዩ

ለአድሚዕ ቀድር። እብል አኹ።

ወኪል ወ/አ/ኤ/ም/አቅርደት ሓጅ ሚጀር

(2^ይ ክፋል)

ራብሽት አስመረ ወፊራሮ ቋረ - 1975

እት መደት እስትዕማር ኡቶብዩ ሸዑብ ኤረትርዩ ኡብያቱ ነደ፡ ንዋዩ ትዘመተ፡ ለፈትዮም አንፋር ዓይላቱ እት ቀደሚሁ ተሓረደው፡ ወእብሊ እግል ሕርዮቱ ንዳል መሪር አትብገሱ ሕራያም ውላዱ ደፍዑ፡ አላፍ መስክነው ወእት ምንበረት ልጁ እትሸዕተረ ወእኪት ብዝሕት ከህለው።

መስተዕምረት ኡቶብዩ፡ “ኤረትርዩ ምድረ ድኢታ ሸዑብ ኢለአትሐዜኑ ክምሰለ ዓሰ እግል ተአብዔ በሐር ለትአነሸ፡ ሕናመ ሰውረት እግል ነአብዔ ገብአነ ምን ገብእ፡ ለሸዑብ እግል ነአሰርት ብነ” እት ልብሎ፡ ዝያድ 300 ደገጊት ኤረትርዩ እንዴ ደደው እት ጨበል ርምቦ በዱሉ እት ህለው፡ ምን ሞት ለተርፈው ሰነነን ህዩ፡ ሰሮም እት ሰውረት እት ፈግሮ፡ ሰሮም ህዩ አስክ ዐለዮ እግል ልልጅኦ ትቀሰበው።

ሸዑብ ኤረትርዩ እት ሐን እስትዕማር ለሓለፈዩ ስድት እግል ኢትትረስዕ፡ ዲብ ሰጅል ተእሪክ እብ ወቁር እት ከትብ ጸንሐ። ከሓይሳም ቁርኣት፡ ዮም እብ ክሰሱ ፈሸል ፊራሮ ቋረ እት አስመረ ዲብ ሰነት 1975 ለጀረ እት ታሪክ እስትዕማር እብ “ራብሽት አስመረ” ለልትአመር፡ ለልአሸዕልል ተእሪክ ጅልፈት ሸዑብ አስመረ እግል ነሐብር ምን ሐዜና ቱ። ከእሊ ተሌ ጽብጥ ንርኤ፡-

ቅዋት ሰውረት ኤረትርዩ እት ድዋራት አስመረ እት ህለ ደገጊት እንዴ ሐድረ፡ ክል-ዶል ናይ መዲነት ዐመልያት እት ወዴ ዲቡ ለዐለ ግርቡት ሰነት 1974፡ ንዝም ደርግ፡ ምን ምግብ ኡቶብዩ ዲሹ አስክ አስመረ እት ጎርት፡ አስክመ ቅዋት በሐር ወጀው ወብዕዳት እግል ህደፍ ፍንቱይ እት አስመረ ለልትከሰአ ውሕዳት እት ሸቅል አምን አንዴ አትፈረረ፡ ሐለቱ እግል ለአደቅብ ጀርብ ዐለ።

ለፍራስ መናድሊን ፍዳእዩን ህዩ፡ ኬርዓይ እንዴ አለቦም እት ቀበት አስመረ እት ለአቱ ዐመልያት ወዱ ዐለው። ሐቱ ምነ ዐሳክር ደርግ ለአደንገጸት ዐመልየት፡ እት ባር ጎንደር ወባር ኢንተርናሽናል እት ዐሳክር ደርግ ለጀረ ወድባዋ ብዝሓም እብ ቅንብለት ለከምደው ወትጃርሐው እቱ ህጁም ቱ።

እት መደት ለህ እት ቀበት አስመረ እብ ገብእ ለዐለ ዐመልያት፡ ሸዑብ አስመረ ወክሱሰን ሸባብ ሸዑርም እንዴ ዘደ፡ ሕርዮት እግል አትሻፋግ ምስል መናድሊን እግል ልትዓወፍ ወእት ሰፋፍ ሰውራቶም እግል ልትሓበሮ እብ ርሐቡ ለትብገሰው እቱ አውካድ ዐለ። ወእብሊ፡ ሸባብ አስመረ ምስል ሰውራቱ ወድዮ ለዐለ ሰዓይት ወመዋጅሃት እብ አትፋርሆት ወተህዳዳት እግል ለአብዋር፡ ጀራይም ብዙእ እግል ሊዴ አንበተ። ምርት ምነ እግል አትፋርሆት ሸባብ ለትከሰአ ፊራሮታት ጀራይም ህዩ፡ እት ቅንብራት መብን እዳረት አስመረ እት ህሌት ሐዲቀት ዴሽ ኡቶብዩ አደሐ-ጸዕደ፡ እብ ረሻሻ-ጥለግ ሸባብ ብዝሓም ለቀትላ ዲብ ዛህረት ዐለት።

እለ ጀሪመት ቃቃል፡ “እብ ዐፋጃ-ጓድ” ለትትአመር፡ ሕብረት እዝ እብ ትትብህል መአሰሰት አምን ልትከሰእ ለዐለ ሐሽም ቃጫፍ ወቅቃል ለጀራት ዐለት። ሐቆለ ዛህረት፡ እሊ ሐሽም እት ለትፈናተ ድዋራት አስመረ ሸባብ ህድፍ ለወደ ዮም አለቡ ጀራይም ወደ።

ምር ምነ እብሊ ሐሽም እግል አርዐቦት ሸባብ ለአመመ ዋይዲብ ለእብ “ዐመልየት ስልክ ፕያፍ” ለትትአመር እት ገብእ፡ ሸባብ ምን ሸዋሬዕ እት ለምም፡ እት ዐረባት

ከናደሰ ከም አካፍት ክትል

እብ ሐለት እት ልጅዕናም ወነሰአም፡ ወእብ አሰላክ እንዴ ሓነቅካሆም፡ ገናይዞም እት ቀደምለ ዲብ ምክያድ አዳም ላቱ ሸዋሬዕ ማደዶት ዐለት።

ንዝም ደርግ፡ እብ ክእነ ለመስል አሸቃል ርዕብ፡ መስከብት አስመረ እግል ለአድምን ወሐን ምልኮ እግል ለአቱ ወበኩ፡ እት አስመረ ለዐለ ዴሽ ክም ወሰኩ፡ ወሐለቱ ክም አደቀብ፡ ቅዋት ሰውረት ምን ድዋራት አስመረ እግል ለአሪም ለህደፍ ቱ ለዐለ።

ምን አረይ ጀራይም አስመረ

ጅምዐት ዮም 31 ጃንዋሪ 1975 ዴሽ ደርግ አስክለ መናድሊን ሻፋም እቱ ለዐለው ድዋራት ቅብለት ወምውዳቅ ጸሓይ አስመረ፡ “ፊራሮ ቋረ” ለልብል ህጁም አትብገሱ። “ቋረ” ስሜት ናይላ ሃጺይ ቱድሮስ ለትወለድ አዲሱ ድን ተ። አክል-ሕድ እት ላሊ ለህ መናድሊን እት ቀበት አስመረ ዐመልየት ሐቱ ዋድያም ዐለው። መዋመጦር እለ ዐመልየት፡ ሸዑብ እግል ለአብህጅ እት ክል ፈርዶት አስመረ ወድዋራት ለዐለ ዴሽ ደርግ እምበል ፈዋን ወሀደፍ እብ ክል እንክሩ እት አስመረ ምን ሳዐት 7:00 አመቅረብ አስክ ጽብሓት ምድር እብ ሰለሕ ድቁብ ወክፊፍ ረጅም ወእዘን ለአጸምም ትመዩ።

ዐሳክር ደርግ እት ለትፈናተ ድዋራት አስመረ፡ እት ከረ ቲራሾሎ፡ ሰነታ፡ ቀሐውታ፡ ዝባን-ሰንቀይ፡ ሰታንታሉቶ፡ ገጀረት፡ አክርዮ፡ ሐዲሽ-ዐዲ፡ ዝብርሃኑ ወአካፍት ብዕድ፡ እት ኡብያት ኡብርዮእ ሸዑብ ባባት እት ሳብር ወለአቱ፡ “ወንበዴ-ሽፈቲት ሓብዓም ህሌኩም፡ አፍጉሮም” እት ልብሎ፡ እብ ጥለግ ወሶንኪታት አዳም ብዙእ እት ቃትሎ ወለዐዘቦ ትመዩው።

እትሊ ናይ ሰንበት-ንኢሽ ህጁም ሄለል ፊብርዋሪ 1975፡ ዴሽ ኡቶብዩ እብ መዳፊዕ፡ ስለሕ ክቡድ ወዋያራት

መካይን “ዐፋጃ”

ክላፍ እንዴ ህድአ ናይ ሰዓይት ሕድ መርበይ ጸብጠ።

ዴሽ ኡቶብዩ እብ ሐዲስ ፈጅራት ዮም 2 ፊብርዋሪ 1975 ዋያራት እቡ ለተለ ህጁም መዳፊዕ እንዴ ሀረሱ፡ እት ባካት ዐዲንፋሱ፡ በለዝ ወእምባደርሆ መዓርክ ወጠነ። ቅዋት ተሕሪር ሸዑብ ህዩ፡ አምዕል እብ ግዲደ እት ሐርብ እንዴ ጸምደው ምስሉ፡ ሸመት ከሳር ዐባይ አልበሰው።

አትኒን አስቦሕ 3 ፊብርዋሪ 1975መ፡ መዓርክ ድቁብ እት ዐዲንፋሱ፡ በለዝ ወድዋራት ዐዲዕቀብ አተላላ። ሸዑብ ደገጊት ህዩ ዐባይ፡ ሸባብ፡ አጀኒት ወእንሰ እግል መናድሊን አስለሕ ወሴፈ እት ናውሎም ሐርብ ድቁብ ልተላሊ ወዐለ። እትለ መሪረክት ህዩ መአሰሰት ከሀረብት በለዝ ትደመረት ከአስመረ እት ጽልመት አምሴት። እት ምዕል ለህ ዋያራት ንዝም ደርግ ዐስከርያይ አህዳፍ ምነ እንዴ አዝመዩ፡ ደገጊት ዲብ ረጅመ ትረአዩ። እብሊ ለክፍ ዋያራትመ ብዝሓም ኡብርዮእ ሰነን ትቀተለው።

አባይ እብ ደለ ትፈረረዩ እትጅሃት ከሳር ዐባይ ሰበት ሳይፈቱ፡ ህጁማቱ ገጽ ቀደም እግል ለአተላሊ ኢቀድረ። መናድሊን ምን ድዋራት አስመረ እግል ልትዳገን ለአፍገሪዩ ክጠት ኩለ ፈሸለት ዲብ። እስብዳልያት አስመረ እብ ጅርሓም ዐሳክሩ ትመለአዩ። እብሊ ለደንገጸ ንዝም ደርግ፡ እት ለትፈናተ መዳይን ኤረትርዩ ምነ ዐለ ዴሽ ለ60 ምእታይት እብ ሻፍገት አስክ አስመረ እንዴ ሰሐብ፡ መዲነት አስመረ መናድሊን ጀላብ እግል ኢልጽጦጠ ምነ እት ዳፍያት አተ።

አተላተ 4 ፊብርዋሪ 1975፡ ሳዐት 8:00 አልዕሽ ቅዋት ተሕሪር ሸዑብ፡ እት ጅወት አስመረ እንዴ አተው፡ እት ሰታንታሉቶ ዐስከርያይት ዕያደት ዲብ ዐለት ዲቡ መዐስከር ሻለቃ 35ኛ ህጁም ትሩድ እንዴ ፈትሐው፡ ዴሽ ደርግ ዲብ መሳክቡ እት እንቱ በረጌዕ ወደዉ።

እብሊ ህጁም ፍራስ መናድሊን እት ርዕብ ለአተው ዐሳክር አባይ፡ ሐሩቀትላ ከሳሩ እት ረአሰለ ሰነን አስመረ እግል ልትፈደው እብ ሐዲስ እት ኡብያት ሸዑብ መሳልም እግል ልገዳግዶ አንበተው ወዲብ ከይናቶም ትከሰአው። አስመረ ህዩ ጊመት ጅልፈት አዳመ ሀንጦጠለት ዲብ። ለጃእራም ዐሳክር ሸዑብ እት ኡብያቱ እንዴ አተው ዲቡ እብ ጥለግ ወሶንኪታት እት ምድር ማደደው። ደዋሊብ እት ሳብር፡ ደሀብ፡ ሰላዲ ወብዕድ ደለ ረክበው ዐፍሽ ዘምተው። እብሊ ጀራይም ለሰርተዩ ወእርኦርት ምን መለገት ለነጀው እለን ዓይላት ብዝሓት ተን። እሊ ለረኦ ሸዑብ መሳልም ርዕብ ሰበት አተዩ፡ እብ ፊሕ-አፍገር ኡብያቱ እንዴ ጠለቀ፡ እት ከናይስ ክትል ጠልቡ፡ ብዝሓት ዓይላት ህዩ አጀኒትን እንዴ ሐየበዩ አስክለ መሳክብ ኡብዕሪታተን ደገጊት ብሩር ሰከዩ።

እብሊ ሸዑብ ህድፍ ለወደ ቃቃል እብ ለአከ ለትደመዐ ድዋራት ገጀረት ወዝባን-ሰንቀይ ዐለዩ። በረ ምን ኡብያት እት ሸዋሬዕ ለትቃተለው መዋጥኒን፡ መካይን በለድዮት አስክ ዕያደት ደንካሆም ሰበት ዐለዩ፡ እስብዳልየት እብ መዋት ወጃርሕ አዳም ትመለአት።

ሸዑብ ለእለ ወዴ ክም ቀው፡ እንዴ ተሐየብ እት ቅያደት ዴሽ ደርግ እንዴ ጌሱ፡ ገሀዩ ወሸክውቱ ኡብጸሐ። እሊ ናይ ሕረድ ወቅተል አሌላት፡ እብ ሸዑብ አስመረ “ራብሽት አስመረ” እብ ልትአመር። እትሊ አሌላት ጀራይም ለከምደ ሸዑብ ዐደዱ አክል ሕድ ምንመ ኢልትደሊ፡ ዝያድ 3,000 ኡብርዮእ ገብእ።

እት ወክድ ለህይ ሰነን አስመረ እት እስብዳልያት ውላዱ፡ ሐዉ ወአቃርቡ እቦም እግል ልትሰአል ክም መጽኦ፡ “ገናይዝ አዳምኩም እንዴ ፈረግኩም ንሰኦ” ልትብህሎ ሰበት ዐለው፡ አዳምም እንዴ ፈረገው አስክ መቅበረት ነሰኦው ዐለው።

ቀዳም ታሪክ ኤረትሮፕ፡ ምን ለትፈናቱ ረዩም አውቃት ጸንሕ ክምቱ አሳር ምፍጋር ጸሓይ ቀር አፍሪቀ ሻርሐ ለዐለ ታሪክ ቱ፡ ምናቱ፡ ለዐበ ታሪክ ናይ አሳር ለቡ ቱ፡፡ ቀደም መትወላድ ነቢየለ ዒሰ ቀደም 7ይ ክፈል ዘበን ለትረክ ፋይሕ ወትሩድ ሐቃይቅ ለቡ ወለ ደቀበ ወጠንያይ ታሪክ አሳር ለመልክ ቱ፡፡ ህቱ ህዩ ዲብ አጥራፍ በሐር ቀየሕ ወአውሎታት ዐድነ ዲብ እሊ እሉ እንቤ ወቅት እመር አከናት አሳር ዲብ ዐድነ ኤረትሮፕ ክም ከረ አዱሊሴ፡ ቆሐይቶ፡ መጠረ፡ ወበለውከለው እግል ንሰሚ እንቀድር፡፡

እብ መጅብ እሉ ጸብዋ ህለ ተእሪካይ አካናት አሳር ዲብ ታሪክ እለ ወጠን ዶሩ ሰኒ ዐቢቱ፡፡ ዲብ ግንራራብ አጥራፍ በሐር ቀየሕ፡ እብ ዓመት ብዙሕ አካናት አሳር ብዲቡ፡፡ አርዛቅ በሐር እግል አመሮት ወመትአክዶት ምኑመ አሮት ምን ቀዳም አሳር ወአርዛቅ ዐድናቱ፡፡ ክሎም ሸባብ አርዛቅ ዐደም እግል ለአምሮ ዲብ ክሉ አካናት አሳር ቀዳም ለብዲቡ እቱ ጀውላት ዲብ ወዱ ልትረክው፡፡ ህደፍ ናይ እሊ ህዩ ታሪክ አመሮት ሌጣቱ፡፡ እግል መሰል ዲብ ዐድነ ኤረትሮፕ ለዐለው ምስተዕምረት ለወድወ ጀራይም እግል ኖሱ ክም አሳር ወታሪክ ቱ፡፡ ከእለን ለተልየ ድወል ለኢትብሌ ወኢትትረሰዕ ሸንርብ እስትዕማር ዲብ ሸዐብ ኤረትሮፕ ዋድያት ተን፡፡ ህተን ህዩ፡ ትርክ፡ ምስር፡ ኢጣል፡ ብሪጣንያ ወአቶብዩ ተን፡፡ ለዋድያቱ አሳር ሸንርብ እስትዕማር ምን ልብ ለኢብዴ ወክም ታሪክ ውርስ አጅያል እንዴ ገአ ሸባብን ዲብ ልትዋርሱ ልትረክው ህለው፡፡ እግል መሰል ለትፈናቱ ድፍዓት አምኣት ሰኖታት ለወደ ህለ፡፡ እሊ እግል ኖሱ እግል ልትወረስ ለወጅቡ ታሪክ ወአሳርቱ፡፡ እሊ በህለትነ አሳር ለልትበህል ክም ከረ ቀሐይቶ፡ አዱሊሴ፡ በለውከለው ወመጠረ ሌጠ እግል ኢልምሰል ዲብነ፡ ልብ እግል ንክሬ ዲቡ ወጅቡ፡ ከእንዴ እብ ሰበት አዱሊስ ሐዳይ እግል ኒበል፡፡

ቀዳመት ሚነት አዱሊሴ፡ ምን ሚነት ባጽዕ እብ ጀህት ምፍጋር ጸሓይ ቅያስ 56 ኪሎ ምትር ወምን ፎሮ ህዩ ዲብ ምሳፈት 7 ኪሎ ምትር እንዴ ሬመት፡ ዲብ ምግብ ክልኣት ዐድ ዙለ ወአፍተ ለትትረክብ እት ገብእ፡ ምን ቀዳም ሰኒን ለልትአመር አሳር ህለ ዲቡ፡፡ ወእበ አዜ ለገአ ሕፍዝመ ምን ቀደም መትወላድ ነቢየለ ዒሰ እንዴ አንቡተት ምን መከለሲ 7ይ ክፈል ዘበን ለጸንሕ ታሪክ ክም መልክ እበ ገአ ሕፍዝ እኩድ ህለ፡፡ ምኑ እንዴ አተላለመ፡ ምን ቀደም መትወላድ ነቢየለ ዒሰ አስክ አክር 7ይ

አሳርን ዝሕረትናቱ

ክፈል ዘበን ቀደም መትወላድ ነቢየለ ዒሴ፡ እስትራተጅያይ መካሪት ሚነት አዱሊስ ለፈይሐ ክፋል በሐር ቀየሕ ወምሐዋ ህንዲ፡ ወዲብ ምግባይ በሐር ምህመት ዐለት እሉ፡፡ እብ ብዕድ እንክር እብ ጀህት ግብለት እብ ሕሊል ሐዳስ ወሕሊል ዐለ ገዳ እግል አቅሊም ምስል ቀዳመት ሚነት ዐሰብ እግል ለአትራክበ ለዐበ ዶር ቤ፡፡ ዲብ ወቅት ለህይ ለትረክ ተጠውራት ዲብ መከለሲ 7ይ ክፈል ዘበን ወእንቡተት 8ይ ክፈል ዘበን ሐቆ መትወላድ ነቢየለ ዒሰ ለሐሰ ተጠውራት ዲብ ልትረክቱ ለመጽአ፡፡ ሰበት እሊ ዲብ አዱሊስ ለልትረክብ አካናት አሳር ምን ቅያስ ወለዐል ለልኣትፈክር ወውርስ እግል እሊ ዮም ለህለ አጅያል እንዴ ገአ፡ አክለ ምድር ጸብሐ ከእብ ሐዲስ ተጠውራት ርኡይ ለይአምር ልትሐንፈል እቱ ለህለ አውቃት ቱ፡፡ ምን እሊ ለእንደርስ ምን ተህሌ ዲብ ክል ሸብር አርደትነ ለለኣትፈክር ዐጃይብ ናይ አሳር ክም ብነ ለተአክድ ሐቂቀት ርክብት ህሌት፡፡

ሚነት አዱሊስ ክም ምግባይት አካነት ተጃረት ምን በሐር ዲብ ምሳፈት 3.3 ኪሎ ምትር እንዴ ሬመት ሰበት ትትረክብ፡ ዲብ ገባዳን [Gabadan ወሳሚዲን][S-amidin] ምን ወአስክ አዱሊስ ወእብ ጀህት ቅብለት አፍሪቀ ለልትሸቄ አሸቃል ተጃረት ዐቢ ዶር ዐለ እሉ፡፡ እብ ፍንቱይ ህዩ ምን 3ይ አስክ 7ይ ክፈል ዘበን ሐቆ መትወላድ ነቢየለ ዒሴ፡ ለዐበ ተጠውር ዲብ ሚነት አዱሊስ ብጹሕ ክም ዐለ ልትህደግ፡፡ ዲብ እሊ አዜ ለህሌነ እቱ ወቅት ቅያስ 6 ኪሎ ምትር ምን በሐር እንዴ ሬመ ለልትረክብ ለትፈናቱ አሳር ናይ ክቱብ ውብዕድ ልትረክብ፡፡ ቅያስ 3 ኪሎ ምትር ምን በሐር ለገብእ አካናት ናይ ምግባይት ተጃረት ተ ለዐለት፡፡ ለትፈናቱ ወሳይቅ ወመትመራምረት ክመ ለሐቡሩ አዱሊስ ምን ረዩም ወቅት እንዴ አንቡተት፡ ሐቱ ምን መርከዝ መትመራምረት ክም ዐለት ወለ ወቅት ለህይ 19 ወ20 ክፈል ዘበን ክም ዐላቱ

ለልትህደግ፡፡ አፋሎታይ እትጃህ ምን እንረኡ፡ ዲብ ወቅት ምስተዕምረት ታሪካይ ምህመት እብ ሰበት አዱሊስ ለዐለ እብ ሸዐብ እግል ልትአመርመ በክት ኢትረክባ፡፡ ለአፍካር ክሉ ዲብ ርሕክ አድህኖት ሌጣ ቱ ለተሐሰብ፡ ከምስተዕምረት እግል እሊ አርዛቅ ወጠን ላቱ አሳር ዝያድ ክም ልትደመር ወሰሜቱ ክም ትትከሬ ለወዳቱ፡፡ ወክም ፍገሪት ናይ እሊ ህዩ ለትሐፈረ ወርኩብ ለዐለ አካናት አሳር፡ እግል ልስኔ ወልትሐፈር ለዐለት እሉ ኢትሸቀ እሉኒ፡፡ ዲብ ወቅት እስትዕማር ዋልያን አሳር ምን ኤረትሮፕ ክም ኢፈግር ቃትን ፈግር ምንመ ዐሉ፡ ክሉ አሳር አስክ አዲስ አባበ ክም ፈግር ገብእ፡፡

ምን ሐቆ ሕርየት፡ ዲብ ነሰት 2003 ወ2024 እብ መዓወነት ቤት መትሐፍ ኤረትሮፕ፡ ጃምዐት ኤረትሮፕ፡ ቤት መትሐፍ ቅብለት

በሕር ቀያሕ ወእብ ጃምዐት ሳውዝ ሃምተን [South Hampton] ለትፈናቱ ታሪካይ አሳር ክም ልትአመር ገአ፡፡

ዲብ ሰነት 2011 ዲብ ቀዳመት ሚነት አዱሊስ ለትሐፈረ አሳር እግል ትፈናቱ ታሪክ እግል ለአውዴሕ እግልነ ቃድር ህለ ወአስክ እሊ ወቅት ለአዜ ህሊናሁ ለአተላሊ ህለ፡፡ ዲብ ፈናቱ አካናት ለትፈናቱ አሳር እብ መትረክቡ ዐቢ መርጃዕ እንዴ ገብእ ዮም ዲብ ስያሐት

እብ ደረጀት ዐለም ለሐሰ አርዛቅ ራክባም ክም ህሌነ ወሳይቅ አሳር ዐድነ ኤረትሮፕ ለልሸህደ አማን ቱ፡፡ እሊ ዲብ ለዐል እብ ሰበት አሳር ለእንቤሉ አርዛቅ ዝሕረትነ ዮም እግል ክሎም ስያሕዩን እብ አምን ወሰላመት ወጠን ኤረትሮፕ ዲብ ልትመተየ ለዘቱ ለአዳውሮ እቱ ለህለው ወቅት ቱ፡፡

እብ ፍንቱይ እብ ጀህት ምውዳቅ ጸሓይ ለገአ ወራታት፡ ለገደመ አሳር እግል ልትአመር

ውላደት ነቢየለ ዒሰ ለዐለ ወቅት፡ ቤት መቅደስ ዲብ ሰነት 1906 ወ1907 እብ ወድ ኢጣልያ ሮቦርቶ ባሪቤኒ ዲብ ወቅት ለህይ ለትረክበት አው ለተሐፈረት ቱ፡፡

ዲብ አዱሊስ ለትረክበው ቀዳሚን አሳር ወእብ ፍንቱይ፡ አስክ 7ይ ክፈል ዘበን ለትረክው፡ ሸቅዩቶም ለተአትፈክርተ ለዐለት፡፡ ዲብ ንቅጠት 6 ምን እንረኡ ዲብ 1868 እግል አወል መረት ጠቢዐት ናይ አሳር ለትረክበ እቱ ባካት ቱ፡፡ ሐቆ እሊ እት ሰነት 2018 ህዩ ዝያድ ተአመረ ወእብ ዐመል እግል ልትሸቂቡ ቃድር ህለ፡፡ ክመ ልትአመር ምን ሕክም እንግሊዝ ሓሰባመ ለዐለው ፍክረት ዝያድ ዲብ ሰኔ ወልትጠወርቱ መጽእ ለህለ፡፡ ምን አስክ እለ ርኩብ ለህለ ተእሪካይ መብናእ አሳር ሶፋር ለልትበህል ዲብ ንቅጠት 6 ለልትረክብ ቱ፡፡ ወእሊ ህዩ አስክ እለ እግል ልትበጸሕ ቃድር ለኢህለ ለዐበ አርዛቅ ቱ፡፡

ብዕድመ ክም ዕጩይ ለመሰሎ ዐሞሚድ ሪሞም ቅያስ 4 ምትር ለገብእ ህለው፡፡ እሊ ክም መሰል ለእንብሉ ቱ ዲብ ኢኮን ለለኣትፈክር ሐጃት ብዙሕ ህለ፡፡ ሸክል ሰናቲም ለመሰል ሐጃት እግል ትዕፈዩ ለትተብኔ ህለ፡፡ ገሌመ ምን ካርጅ ለማጽእ ክም ዕትሮ ዓጭምታት ወለ መሰሉ እግል ዒፍዩቱ ለረይሕ አሳርቱ፡፡ ከዲብ አዱሊስ ናይ ረዩም ሰኖታት ለሸርሐ ክም ከረ ሰናቲም፡ ዓጭምታት፡ ዚንጎ፡ ወፈሐም ለመሰል አሳር ልትረክብ ዲቡ፡፡

ዲብ ሰነት 2010 ለገአ ሕፍዝ፡ አወል ለአካን ናይለ አሳር ለጅወተ እብ ዘላይም ለመጽእ ውሓይዝ ለክርስ ክሉ ትመለኣ ወሐቆ ትመለኣ ህዩ ሰኒ ኢኮን፡፡ ዲብ እሉ ነሐዜ አሳር ለዐቤት መደረት እግል ትሕሰል ትቀድር፡፡ ከሰበት እሊ ክሉ እትጃሃት ሸዐብ፡ ሕኩመት፡ ወእብ ፍንቱይ ሸባብ እብ ሕበር መንፈዐት አሳር ሚተ እንዴ አመረው፡ ትርድት ሙራቀበት ወመራዐየት እግል ሊደው ህሌት እግሎም፡፡ ውዛረት ስያሐት ወካሰተን ዲብ አካናት ለንብር ሰካን ለዐቤት ተረት እግል ለአግዱ ህሌት እሉም፡፡

ምህረ ውተር-ብዩት

ዘህረ ዐሊ

ምን ሕኪ ወኮህ

ጠቢቦት ለፊመ ነሀር

እት እዲነ የም አለቦም አንገር ህለው። ምርት ምን እሎም ዲብ እለ ለእነብር ዲብ አፍሪቀ ልትረከብ። እሊ ነሀር እሊ ነሀር ኒል ልትበህል። ነሀር ኒል ምን መራት ሺክቶርየ እንዴ ትበገሰ፤ እብ ኡጋንዳ ወሶዳን እንዴ አበለ፤ ሰህረ እንዴ ሸገ እት እት መሰር ለአቲ። እባሁ ህዩ እት በሐር ምግብይት ልትሓበር። ለፊመ ክፋል ናይ እሊ ነሀር እሊ 6,695 ኪሎ ሜትር ልጃር።

ወጀለቦት ዓለ ቱ። ለዐቤት ሐዳረት አፍሪቀ እት ግንራራብ ነሀር ኒል እትለ የም መሰር ትትበህል ለህሌት ደውለት ቀደም 5,000 ሰነት

ክምሰል ተአንቦተ ልትአመር። ዐድናመ ሐቲ ምነ ኒል ለልትጋወረ ዐድታት ሰበት ገብአት፤ ቴለል ናይል ነሀር እግልናመ ከሰነ።

ዝሕረት ከራሱ

አሚረ-----ሰሚር ሰኒ ምዩይ፤ ሰሚር-----መርሐብ፤ አሚረ እንቲ ሰኒ ምዩት ማሚ? አሚረ-----ዲብ አየ ዐልከ? ሰሚር-----እግል ከራራሰዩ ቅላፍ እዛቤ ዐልኮ። አሚረ-----ሰኒ ወዲክ፤ አናመ ትዛቤኮ። እሊ ገፋትርን አነ ከአፎ ረይሐኒ መሰለክ። ሰሚር-----ሚ ተ ለእበ ረይሐኪ? ገፍተር ምን ክታበት ወኪን እግል ሚ ነፌዕ? አሚረ-----አክ ምን ክታበት ወኪን ለሰወር ለዲብ ህለ መረ እት ዐጀብ እቡ። ሰበት እሊ ለመቅጠኑ መረ ይእገልብቡ። ለሰወሩ ክልዶል ዐፍዩ። ሰወር ናይ ብዝሓት ቅምያት ብዲቡ። ለሰርጎህን፤ ለልባሰን ወለግድሎህን መረ ለዐጀብክ። ሰሚር-----እሊ ገፋትርን፤ እንቲ ለመቅጠኑ ምን ዐጀቤኪ አነ ህዩ እት ጅወቱ ለህለ ለዐጀብክ። እንዴ ለቅላፍ እንዴ በለሰኪ ቅርኢ። አሚረ-----እንዴ እግል እግንሐ፤ አሃ-----ዐጀብ! እሊ ክቲብ እሊ ርእዩቱ ይዐልኮ። ሰሚር-----እንዴ ቅርኢ እግልክ፤ አሚረ-----“ገበይ ዐረባት አው ጽርግዩ ትትዐዴ እት ህሌክ እግል

ትውደዩ ለብክ መትደጋግ” ሰሚር-----እንዴ በሊ ምኑ፤ አሚረ፤ • ገበይ ንትዐዴ እት ህሌክ ክልዶል እበ አዳም ለልትዐዴ እቡ፤ ሸራጥ ጸዐደ ለብዲቡ ንትዐዴ • እብ ፍንጌ ለበጥረ ዐረባት እግል ንትዐዴ ኢወጅብ • ሰዋጌን ዐረባት እበ ለኢልርእዉ አካናት እግል ንትዐዴ

አለበነ • ንትዐዴ እት ህሌክ ክል ዐረባት ለመጽአ እቡ እንክራት እንዴ ገንሐነ ወእንዴ ፈጠነ እግል ንሕሊፍ ህለ እግልነ • ሐረከት ዐረባት መረ ብዝሕት ህሌት ምን ገብእ እግል ንትዐዴ አለብነ • ክልዶል ሱረት እናስ አክደር ዶል እንርኢ እግል ንትዐዴ ወጅብነ ሰሚር-----ተማም፤ ሰኒ ቀርአክዩ። እሊ ገፋትርን እግል ንክተብ ዲቡ ለጠ እንዴ ኢገብእ፤ እግል ንድረሰ ምኑመ ህዩብነ ህለ። አሚረ-----ወላሂ አነ ንትብህት እግሉ ይዐልኮ። ለሰወር ሌጠ ዐፊ ዐልኮ። ሰሚር-----እሊ ሌጠ ኢኮን እት ብዕድ ገፍተር ህዩ ከረ ቀዋኒን ደሀቢ ናይ ደረሳይ ህለ። ከእብሊ ክልነ ደረሰ ገፋትርን ንግነሐ። አሚረ-----አይወ፤ ገፋትርን ንግነሐ፤ እብ ዕልም እግል ንምረሕ!

ሴፋን

ሕሳል በርህት እግል ንዋሌ ቀለም ንጽበጥ ‘ግል ምህር ንዳሌ ምና ጀህል እግል ነሳሳራ ቅዌት ነሐብዴ እምበል ሕሳሌ ዕንታት እምበል ሬክባይ ከፎ ገሌሕ ክርን ኢልአሌሌ ከፎ ሰሚዕ ዶነ ሶነ ገቢእ እኪት ከፊዕ ዕሉም ምንልዐል ሰናት ሰኒ ተኪ ህግያ ዕግል በልሰ ዶል ልትገሴ እኪት ወላ ሰኔት ምን ሕድ ለዓሬ ረብዐት ለውቀት ለአቲ እብ ግንዳሌ መክሰብ ዲቡ ህለ ዕልም ዛይድ በዐሉ ዐገል ለአምር ወመካይድ ኖር ልትገልበቡ ወጅሁ ፋይግ ለተዐሸመ ክሉ ተዐለመ ለተዐለመ ክሉ ትቀደመ ብሸራቱ ሰኔት ዳግመ

ተአመሩ ማሚ

ኢትበልዑ፤ ኢትለብሱ፤ ኢትሰርገዩ፤ ወረቀት ሌጣ ቱ። ምናተ፤ ወራታት ተጃረት ተአትጋይሰ እቡ። ሰበቡ ህዩ ዐውል ሰበት ቡ እብ ክሉ አዳም ክቡት ቱ። ከእሊ ሚቱ? አቤ፤ እሊ ግሩሽ ቱ። ግሩሽ አዳም ለሐዝዩ ወክድም እግሉ። እግል መንበረት፤ እግል መክሰብ፤ እግል ዐማር ወብነ ወክለ እት እዲነ ለትአትሐዜ ሓጀት እግል ትምለክ ግሩሽ ለአትሐዜክ።

እት መደት ቅድምት ሐጺን ቃሊ ክምሰል ከረ ደሀብ ወፍደት እት አካን ግሩሽ ልትነፍያ እቡ ዐለው። የመቱ ላኪን እት አካኑ አዳም ወረቀት ልትነፈሶ ህለ። ግሩሽ እምበል እሊ ለትሸርሐ ብዕድ መናፍቅትመ ህለ እግሉ። ህቲ ህዩ፤ ዐውል ናይ ሓጃት እብ ግሩሽ ልትቀየሱ። እግል መሰል፤ ብሸክሌተ፤ ዐረብዩት፤ ልባሰ፤ ነብረ፤ ወለ ለንአሸት ሓጀት ክምሰል ከረ እብረት ዐውሉ እብ ግሩሽ ልትቀየሱ። እብሊቱ ክሉ አዳም ለልትዋፈቅ እቲ።

ግሩሽ ማል ሰበት ቱ፤ አዳም ክምሰል ዐቢ ርዝቅ እንዴ ሐሰቦዩ፤ ለአኬልሉ፤ ግሩሽ ዐቅ አኬለልክ፤ ማል ክምሰል ከሰብክ ወተጀርክ ልትአመር። ክሩሽ ብዝሕት ለአኬለል፤ ክምሰል አብያት፤ ንዋይ፤ ደሀብ፤ ብዳዐት ወብዕድ ርዝቅ ለከሰባቱ። እብሊቱ አዳም ግሩሽ እግል ለአኬልል ለአድም። ምናተ፤ ግሩሽ እብ ለሀበት እት ኢኮን እብ ሰርቅ አትባዳይ እግል ትምጸእ ኢወጅብ።

እት መደት ቅድምት፤ እት አካን ግሩሽ ብዝሕ ሓጃት ልትነፍያ ክምሰል ዐለው ሸርሐክ፤ ለሸክል ለትፈናተ ዐለ። እሊ ህዩ ክምሰል ሐጺን፤ ጭገር፤ ዐጭም፤ አንዶብ አክላብ ወብዕድ እሉ ለመሰል ልትነፍያ እንዴ ዐለው፤ ሐቀሁ ምን ዶል እት ዶል ግሩሽ እግል ልትመሀዝ ቀድረ። ከግሩሽ ከአፎ ትመሀዝ ገብእ?

ግሩሽ እንዴ ልትመሀዝ፤ አዳም በዱል ለትነፈሶ ዐለ። እግል መሰል፤ በዐል እክል ጩወት ሐቅ ሐዘ፤ እግል እክል እብ ጩወት ቀይሩ፤ በዐል ንዋይ ልባሰ ሐቅ ሐዘ፤ ንዋይ ልለሐዜ ወልባሰ ለቀይር ንፈር ለሐዜ ነብረ። እብ ክእነ እንዴ ልትባደል መንበረቱ ለአትጋይሰ ዐለ። ምናተ፤ ዐውሉ ልትባደል ሕጃት አክልሕድ ገብእ ሰበት ይዐለ፤ መሻክል ሳድፍ ነብረ። እሊ መሻክል እሊ ለአርህ ህዩ ግሩሽ ቱ።

ዐሉመእ እሰልፍ ግሩሽ ናይ ውራቅ መሀዘው፤ አዳም እቡ እት ልትነፍሶ ዘበናት ብዝሕ ዋዲቱ። ሐቀሁ ግሩሽ ናይ ውራቅ ትመሀዝ። የመቱ ግሩሽ ለትወቀለት ወእብ ቃኑን እብ ደረጀት ዐለም ለተአመረት ዕምለት ናይ ድወል ጋብእ ህለ። ግሩሽ ናይ ሐቲ ደውለት እብ ደረጀት ዐለም እብ ቃኑን ሳብት ወእመር ሰበት ገብአ፤ አዳም እምበል ሸክ ልትነፈሶ እቡ ወዲብ ብክክ ወብዕድ አካንት ከዝኑ ወልአኬልሉ።

ክእኒመ ህለ

ምርት ወድ አርብ እት ባር ዶል አተ መልሆዩ እት ጣውለት ቢረ እንዴ ከወነ እት ሰቲ ወሓዝን ዲብ እንቲ ረአዩ። እተ መልሆዩ እንዴ ቀርቡ። “ሚ ጀሬት እትክ አፎ አክል እሊ ሰቲክ? ወሓዝን ትመሰል? “እት ሸሀር ሴዕ ዋልዳይቹ ሞተት ወአነ ምነ 30,000 ዶላር

“እት ቀበት ክልኡት ወሬሕ ክሎም ዋልዳንክ ከሰርክ፤ ገድም ረቢ ኤማን ልጅብረክ፤ ሚ እንብል።” “እኪመ ሐቅ ወሬሕ ዐመቹ ሞተት። ውላድ ሰበት ይዐለ እግል 100,000 ወረሰኩ።” “ሚ ትብል ህሌክ? ዐድክ ክሉ እት ቀበት ሰለሰ ወሬሕ ትጀለፈ?” “ህቲ ኢኮን ለሓርቀኒ ለህለ።

ወረሰኩ” “ረቢ ኤማን ለሀበክ፤ እኩይ ገብአክ” “ሐቅ ወሬሕ ህዩ አቡዬ ሞተ ወ80,000 ዶ ላር ሐድገ እግልዬ”

እትሊ ወሬሕ እሊ ምን አዳምዬ ነፈር ሰበት ኢሞተ ሚ እግል እውረሰ ቱ እንዴ እቤ ሐሰብ ህሌኮ” ሰብ አክይ ተርብዩት፤ ኢሊዲነ ምናም ምን አዳምም ማል ለፈቱ!

1ይ ክፈል

ነቅፈ፡ ዕላመት ነባሪ ክፈሕ

እለ እድገቱ ገሌ ገባይል እት በቅል እተ ወገሌ እት ፈኔ ምን ተአተላሌ ሀሌት። ገሌ እብ ጠቢቦት ለትጀሬ እት እዳሁ ለኢገብአት ብቅት ክም አንቀጥቀጢን። መትፈርገዕ ብርካን፡ ተርቅ፡ ጀሐር፡ አልሀሽ ወለመሰሉ እብ ፈኔ/ሰርትመ። ገሌ ብዕድ ሀዬ፡ ክምሰልሁ ኣደሚ ለወድየ ዝልም ወለኢትምሕክ ጀኣረት አሰክ ቅርዱ በዴ ገብእ። ምን እለን መሰለ ብቅት እንዴ ተርፈ እት እድገቱ ነቢሩ ለለአተላሌ ሀዬ ከህላት ለብእቱ ቱ። ሰእየት ለኢበትክ ወዐዱ ለፈቱ ቱ። እት ረዩም ሄራር ሐዶት እኪት እንዴ ከሀልከ ከኣፎ እት ረሀየት ትበድለ ለፈክር ሙጅተመዕ፡ እብ መትጸበአቱ በደ ምንመ ልትሐከም እቱ። ሰድት ወክርበት እንዴ ሐልፈ አቅሩዱ ዋትድ ወነብር። ለእለ ደፍዐ እንዴ ደፍዐ እት አርደቱ ክም ተከላ፡ ታርፊሁ እት በቅል ወልተረድ መጽእ።

ኤረትርዮ ዐድኹ ሐቱ ምን ምድረ ወበሐረ ርቁብ ድወልተ። ዲመ ዕንታት ዜምተት ሰበት ወድቅ እተ ሀዬ፡ አዳመ ምን ሐርብ ወጋብሆት እቡሩይ ኢኮን። እብሊ ኢለአባሬ ወራራት ዕልቡ ሐድ ምን ገብኦ፡ ምን አርዱ ንሒ እንዴ አበለወ እግል ልንቦረ እበ ለሐዙ ጋን ዶልክ በደ ለልትፈረድ እቱ። ወሀቱ ምን ክል መለገት እት ፈግር፡ ለወጠኑ ቅርደ ጥሉል ለነብር ዐድ ወደየ። ተእሪክ እሊ ገቢል ዲብ ነባሪ ክፈሕ ለትነደቃቱ። እብ ፍንቱይ እት ንዳል ተሕሪር እብ ሰለሕ፡ ለአርአዩ ስሙድ፡ ፈራሰት ወበሰር ካፍሐት እት ዘበናይ ንዳል ሰዋር ልትዓደሉ ምን ለሀሌ ሐድ ቱ።

ምን ብዙሕ አራዲኹ ክም ዕላመት ነባሪ ክፈሕ ለልትረአየ ሐቱ ነቅፋተ። ነቅፈ፡ እስትዕማር

አቶብዩ ሐቱ ዶል ክም ትነቀፈ ምን እንዴ ኢለአቀብለ እግል ዲመ ምን ክለ ኤረትርዮ ትነቀፈ። ለመዲነት ሰሜተ ምስል ንዳል ጀለ ተሕሪር ኤረትርዮ ምንመ ትወቀል፡ እት ቅዱም ተእሪክ ኤረትርዮም አካነ ቀላል ክም የዐለት እት ክትብ እንረክቡ። እት ሰነት 2017 እብ ጤብዐት ሕድሪ ለፈግረ ቅሰሰ ተጃርብ ንዳል ለሀለ እቱ ክታብ 'ናቕፋ' ሐጫር ተእሪካይት ወጀግራፍያይት ክልፍየት ነቅፈ እንረክብ እቱ።

እብ አሳስለ ክቱብ፡ እት አውሎታት ቅብለት ኤረትርዮ ፍንጌ ምን ሮረ ሐባብ አሰክ ጋድሞታት ናሮ ለልትመደድ አሰክ 1780 መትር ለመወቀሉ አድብር ክሉለ ለሀለ ነቅፈ፡ ዮም ሐቱ ምን መዳይን አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕተ። ካፋል እዳረት ኤረትርዮ አቃሊም (አውራጃታት) እተ ዐለ ዲቡ እዋን፡ ዓሲመት አውራጃ ሳሕል ዐለት። ሸክል መዲነት እግል ትጽብዋ እቱ ለአንበተት ሀዬ እት ዘበን ጥልያንቱ። እት ሰነት 1903 እስትዕማር ጥልያን እዳራት ዶል ከወነ እግል ሳሕል ክም ሐቱ መሓፈዘት መሓፈዘት 'ሬዜዲዝ' እንዴ ሸክለየ ነቅፈ መርከዝ እዳረት ወደየ። እተ ወክድ ለሀይ ብዝሐ

ሰነኹ እት ሰነት 1930ታት እብ ጥልያን እብሊ ገብኦ ዕሹር፡ ሐድ 300 ዐለ። እት መደት ሕክም እንግሊዝ ወፈደሬሽን ላኪን ብዝሐ ሸዐብ እብ ዕጹፋት ክም ወሰከ ልትአመን።

ኤረትርዮ እት እስትዕማር አቶብዩ ክም አቱት እት 1965 ሳሕል ርሐ ለቀድረ አቅሊም (አውራጃ) እንዴ ገብኦ ምን

፲ለት ማጥ

ሰንሒት ትፈንተ ወዓሲመቱ ነቅፈ ገኣት።

ለመዲነት እት ዘበን ጥልያን ሸክል መዲነት ምንመ ትጽብዋ ለመካሪተ ወበራደት ሀዋህ አዳም እግል ልስከነ ውጢት ምን ገኣት፡ እግል ክለ ሳሕል ወገሌ ክፈል በርከ ተሐክም ለነብረት አሰለ

ምን ብጃቱ ለትበሀል መምለከት ባቅሊን መርከዝ ነቅፈ ክም ዐለ ልትሀደግ። እት 16ይ ክፈል ዘበን መምለከት ብጀ እት ትድዕፍ ክም ጌሰት ሀዬ፡ ምን ምግባይ አውሎታት ኤረትርዮ ለትከረው ቤት-አሰገዴ ዲብ ከረ ሮረ በቅለ ወረወሪት ነቅፈ እንዴ ሐድረው እብ ከንቱባይ ቤት-አሰገዴ ለልትመረሕ ንዛም እቅጣዒ ከወነው። ወአሰክ 20

ክፈል ዘበን (ምጽኣት እስትዕማር ጥላያን) መናቢት ናይለ ዲቡ ጸንሐየም ገባይል እንዴ ገአው ለሐክም ዐለው። ደአም፡ ደቅብ ሕክምም ምስል ምጽኣት ጥልያን እግል ልሐውን አንበተ፡ እት ዘበን እንግሊዝ ሀዬ ለምልኮም መ'ረ እቱ ገቢል እበ ወደየ መቃወመት፡ ሰርዐት ጸንዲት ደቅበ እንዴ ተሐደደ ለሰልጠት እት ማርሐት ቀባይል (ነዘር) ሐልፈት።

መንበረት ሸዐብ እሉ ረወሪት እት ርዕዮ ምንመ ትአተንከብ፡ እበ ሀለ አሱር እብ ሐርሰመ ልትነበር ዐለ፡ ወአሰክ ኣዜመ ሐርሰ ወርዕዮ ዒማት መንበር ቶም። ነቅፈ ወረወሪተ ዕጪየ ነረድ፡ ወግሬ፡ ተሰሰ፡ ቀረጽ ወቅልንቃል በዜሕ እቱ።

እት ንዳል ተሕሪር ኤረትርዮ ነቅፈ አህምየት ዐስከርየት እግል ትርከብ ለአንበተት ምን ካልእ ክፍለት 1960ታት ወሐርቱ። ለዐለት እተ ንቅጠት ፖሊስ ሀድፍ ህጁማት ጀብህት ተሕሪር ኤረትርዮ እግል ትግበእ ክም አንበተት፡ እስትዕማር አቶብዩ እት ሰነት 1967 ዳይም መዐስከር ዴሽ ወደ ዲቡ፡ ምን ወሐር

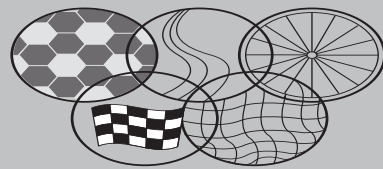
ገድም፡ ህተ ወለክሉለ አድብር፡ እት ንዳል ኤረትርዮ አህምየቶም ዐቤት።

እት ክፍለት 1970ታት ሰውረት ኤረትርዮ ሐሊተ እንዴ ትደቀበት መዓስከራት እግል ትህጀም ክም አንበተት፡ እት ነቅፈ ለዐለ መዐስከር፡ ለአወላይት ጀርቤ ለገብኣት እቱ ቱ። ሀለ ለልትበሀል ጅንሰ ሕሩባት፡ እብ ጥያራት፡ ሄለኮፕተራት፡ መዘላት፡ ለልትሐረክ ወሳብት ድፈዓት ለትረኣ ዲበ ነቅፋተ።

ቅዋት ተሕሪር ሸዐብየ ተክዊኑ ዲብ በጠሎኒታት ክም ዐቤ እት ጁን 1974 ከበሰ እግል ልፍገር ለአንበተያተ፡ ነቅፈ እብ እንክር ምውዳቀ ገሌ ሐዳት ዋሕዳት ልትሐረክ እተ ዐለየ፡ ክምሰልሁመ ሸዐብ ለለአፈዘ-ዕ አንፋር ጀማሂር ልትሐረኮ ዐለው። እት ሰብተምበር 1975 እግል አወል መረት እት ነቅፈ ህጁም ትጀረበ። ለበዜሕ አካናት ጽቡጥ ምንመ ዐለ ክምለ ልትሐዜ ዐውቱ ምን ኢትረከበ ለቅዋት እት መገሰህን- ጸባዮ፡ ጣብረ፡ ፈለክ፡ ጠናሴ፡ እምባልቀ ወመሓዝ ምጥ አቅበለየ ከእግለ መዲነት እንዴ ከርድነየ ድፋዓት ሳብት ጸብጠየ፡ አባይመ ድፋዓቱ ርትረደ ወድዋሩ እብ አልቃም ሐ'ጸረዩ። እሉም እት ልትሓረቦ ለተዐለመው ሙናድሊን ምስለ ሕረይ ዴሽ እስትዕማር እብ ሕሩባት ላለ እት ልትሓነቀ እግል ነቅፈ ሰሰ ወሬሕ ከርድነው። ዮም 22 ማርሰ 1977 ላኪን ምድር አደሐ ክም ገብኦ ሰዐት 8:00 አሰቡሕ ለአንበተ ህጁም መዐስከር አሰር መዐስከር እት ልትሐረረ አሰክ ሰዐት 600 አምሱይ ነቅፈ እብ ተማመ ተሐረረት። ወእለ ተሕሪር ዲማህ ገብኦ።

ቃኢድ ናይለ ዴሽ ለዐለ ሻለቀ ማሞ ተምትሚ ምስለ አሰክ አፍዐበት ለሀርበው እግል ልህረብ ምንመ ወጠነ ኢተዐወተ። እብ ረሳሰት ሙናድሊን ጀብህት ሸዐብየት አንፋር በጠሎኒ 607 እንዴ ትዘበጠ ክም ወድቀ እቱ ለዐለው ሙናድሊን ለሓኩ።

ሃክብደት አወላይት መርሐለት ዳር ሩዋንደ ገበየሁ

መትባድራይ ዐጀላት ወጠንያይ ፈሪቅነ ሄኖክ ምሉኡበርሃን፡ ማሌ-ለሀ አትኒን እት አወላይት መርሐለት ዳር ሩዋንደ ሰልፋይ እንዴ አወልወለ ተወወተ።

ናይ 2.1 ምቅያስ ለቡ ለዐበ ጅግረ ዐጀላት አፍሪቀ ላቱ ዱር ሩዋንደ፡ እትለ ሰልፋይት መርሐለቱ ናይ 157.8 ኪሎምትር ሪም ለበ መሳፈት ገልበቡ፡ ለዐለ

ቱ ሰጽል ለሀለ። እብ ዓመት ህይ፡ ታስዓይ ዐውቲ ፕሮፌሽናል ራክብ ሀለ። እለ ናይ መርሐለት ዐውቲ፡ እግል ኤሪትርያመ 15ይ ዐውቲ እንዴ ገብኦ ሰጽል ሀለ።

ለብዕዳም መትጃግረት ሕሩይ ፈሪቅ ኤሪትርያ፡ ናታን መድሃኔ፡ ናሆም ዘርኣይ፡ ዐውት ክብሮም ወመትክል እዮብ፡ እብ ሕድ ለሽብህ ወቅት 26፡ 27፡ 44 ወልፋ

ሀለው።

እት ናይ ፍረቅ ጅግረ፡ ወጠንያይ ፈሪቅነ፡ ምን ሚርሓይ ፈሪቅ ብድረ ዐጀላት ሎቶ ዴቪሎፕመንት እብ 56 ካልኢት እንዴ ደንገረ፡ ሳብዓይት ደረጃት ጸብጥ ሀለ።

ዱር ሩዋንደ፡ ማሌመ፡ ሰጋይድ ብዙሕ እት ዐለ ዲቡ መካሪት ምድር፡ 112.8 ኪሎምትር መሳፈት ዲበ ቡዱር ዐለ።

ዲቡ መካሪት ምድር፡ እምበለ ናይ ክልኤ ፊኦት ሰጋደት፡ ለተርፈ ጋድሞታት ሰበት ዐለ ህይ፡ እብ ሾላት እግል ልትመም ስኡይ ዐለ።

ብዝሓም መትባድረት እት ዐለው ዲበ ሾላት አክር ህይ፡ ሄኖክ፡ እግል መትባድራይ ፈሪቅ ዐጀላት እስራኤል ፕሬመር ቱክ ሮተም እንዴ ቀልቡ እብ 3ሳ፡ 57ደ፡52ካልኢት አወላይ አተ። እትለ ጅግረ ብዝሓም መትባድረት እብ ዕንክ እግል ትፈንትዩ እበ ለኢትቀድር ዐውቲ፡ እብ ሰዓይት ሺድዮ በሀለት ሱረት-ወለት ሳቱ፡ ሐቀ ገሌ ደቃይቅ ሄኖክ ክም ተወወተ ትሸረሐ። እትለ ጅግረ ድቅብት፡ ሳልሳይ ምን ፈሪቅ ቶታል ኢነርጂስ ሎረንዝ ማንዚን ቱ ለትወወተ።

ሰለሰ ምውስም ደርብ ሕድ ሻምፕዮን አፍሪቀ ለነሰኦ ሄኖክ፡ ናይ እለ ምውስም ሳልሳይ ዐውቲሁ

ተርቲብ ኣትያም ሀለው። ምስል ፈሪቅም ባይክ አይድ ልትጃገር ለሀለው ዩኤል ሀብቱኣብ ወዳዊት ዮማኔ፡ 10ይ ወ23ይ፡ ምስል ፈሪቅ ዩሲኦይ ለሀለው ዐውት አማን ወያፌት ምሉጌታ ህይ፡ 15ይ ወ35ይ ራክባም ሀለው።

እግል 17ይት ኢነቱ ገብኦ ለሀለ ጅግረ ዐጀላት ዱር ሪዋንደ፡ ሰንበት ክም መኣተዩት እበ ትትሐሰብ ብድራሁ አንበተ። እት 3.4 ኪሎምትር ብድረ እንቡተት ካልኣይ ፋግር ለዐለ ወድ ፈረንሳ ፋብያን ዶበይ ህይ፡ ምስል እለ ናይ ማሌ-ለሀ ፍገሪት እብ 4ሳ፡1ደ፡43ካ መሬሕ ሀለ። እት ምዕል ለሀ 16ይ ለኣተ ሄኖክ፡ እብ 10 ካልኢት ደርቡ ተ'ሌ ሀለ።

ፍሌጎት ሐዩት ሰጋደት ወድ ሩዋንደ ዲዳር መንያንዝ፡ ወናይ ሸባብ ፍሌጎት ህይ ነፈር ናዲ ፒክኒክ ፓሽል ሱምፒክ ላብሳመን

አቅሊም ምግብ አንበተ፡

ብድረ ዐጀላት ሐል ለአንብት

ናይ ሰነት 2025፡ ጅግረ ዐጀላት አቅሊም ምግብ፡ ማሌ ለሀ ሰንበት ዐባይ እት ድዋራት ሸርከት ተእሚናት አንበተ።

እት አርበዕ ብድራታት ለትዝመ ዲበ ዕለት፡ እስልፍ መትጃግረት ዐጀላት ሳልሳይ ዲቪዝዮን ሸባን እት 68.2 ኪሎምትር ትባደረው። እግል እግል ልትፈረጅም ምን አሰብሐ ለትጀመሪ መኣይዳዮም ሸዕብ እብ ትልህዩ ውጅህት ሐሊብ ለአስተው መትባድረት፡ ምስል እብ ሸፋገት ሾላት ዲብ ወዱ ቱ ትልህያሆም ለአትመመው።

መትባድረት ናዲ ዐጀላት ትጽቢት ላቶም አሚናዳብ ወልዴዮሃንስ ወዳንዮም ሰለሙን ደርብ ሕድ አወላይ ወካልኣይት እት ለአቱ፡ መትባድራይ ፈሪቅ አክርያ እሰይ ኪዳኔ ሳልሳይ ተርቲብ ዓረ።

መትጃግረት ካልኣይ ዲቪዝዮን ሸክል (ጁንዮር) ናይ 90 ኪሎምትር ብድረ ወደው። ነፈር ናዲ ዐጀላት ንስር ዳንኤል መሓሪ እበ ነስኦዩ ከዋውት ሸፋገት በልሸም ህይ፡ ዕውት ናይ እለ መርሐለት ገብኦ። መጅሙዐት ለዐባይ እት ወዳተ ሾላት ህይ፡ ናይ ብሕት መትጃግራይ ናትናኤል ግርማይ እግል ናይ ኤሪቱል መትጃግራይ ኤልዩድ ክፍሎም እንዴ በድረ ከዋ ኬደ።

ፍረቅ ዐጀላት አወላይ ዲቪዝዮን ውላድ ወአዋልድ ምስል ቱ ጅግራሆም ለአንበተው። ውላድ 127.1 ኪሎምትር፡ አዋልድ ህይ፡ 90 ኪሎምትር መሳፈት እት ትባደረው። ዐደድ መትባድረት ውላድ ሰበት ወሰክ ክም ሰኔት ለልትዐለብ ጋርቱ። እዳረት ገዛባንዳ ህይ፡ እግል ሰልፍ ኢነተ እብ ፈሪቅ እትሊ ጅግረ ምን ተሓበረት፡ ዐደድ ፍረቅመ ውሱክ ሀለ።

ፈሪቅ ገዛባንዳ፡ እብ እዳረት ምዴርዮት ለቂመ ናይ ሰልፍ ናዲ ዐጀላት ሰበት ቱ፡ እግል ብዕዳት እዳራትመ መጃገረት ሰኔት ለጀዝብ ቱ።

እት ናይ አዋልድ ጅግረ፡ መትባድረት ነዋዲ አራግ ወግብለት ላተን አርሴማ ዐንዴመስቀል ወቤትኤል ኤፍሬም፡ እበ ወደያሁ ህጁም ግምብዩ፡ ደርብ ሕድ አወላይት ወካልኣይት አተዩ። ፈሪቅ ጽንዓት ለወክለት ኤልዳና ተክሌማርያም ህይ ሳልሳይት አቱት።

እብ ጀህት ውላድ፡ መትባድራይ ናዲ ደንደን ጳውሎስ ገብሬሚካኤል ጅግረ እግል ልትመም ክም ቀርቦ እንዴ ትፈርገዱ፡ እምበል መትናፍስ በይኑ ከዋ-ኬደ። መጅሙዐት ዐባይ ምስል ግምብዩ ሾላት እት ወዳት እቱ ወክድ ህይ፡ መትባድራይ ናዲ ገዛባንዳ ለሐዲስ ላቱ መሪሕ ቢተው እግል መትባድራይ ናዲ ዐጀላት ኤሪቱል ሳምኤል ገብሪት እንዴ አጅገረ 2ይ አወልወለ።

ዕጽ ደውሪ 16 ሻምፕዮንስ ሊግ አርብ ትለከፈ

እብ አሳስ እለ ልኩፍ ለሀለ ዕጽ፡ ምንለ 36 ፈሪቅ ለጽብጠት መጅሙዐት አወላይ እንዴ ገብኦ ለሐልፈ ሊቨርፑል፡ ትልህዩ ክብደት ምስል ፒኤስጂ ትጸበሩ።

ዲብ ደውሪ 16 እግል ሐሊፍ እት ገብኦ ትልህያታት፡ ፈሪቅ ማን-ሲቲ እንዴ ቀልቦ ለሐልፈ ሪያል-ማድሪድ ምስል ወድ መዲኑቱ ወአግደ መትጃግራይዩ ላቱ አትሌቲኮ-ማድሪድ በጽሐዩ። እግል ላሊገ መሬሕ ለሀለ ለዐቢ ፈሪቅ በርሴሎን ምስል በኔሬክ እግል ልትዋጀህ ቱ።

በርሴ እት ናይ መጃሚዕ ትልህያታት እግል በኔሬክ እት 96ይት ደቂቀት እበ አተዩ ጎል 5 እብ 4 ቃልቡ ክምስል ዐለ ልትዘክር። እት ቡንደሰሊገ አወላይ ወካልኣይ ለሀለው ባዩር-መኒክ ወባዩር-ሊቨርኩሰን፡ እብ ድግማን እትሊ ደውሪ እግል ልትራከቦ ቱ።

ኢንተር-ሚላን ምስል ፈሪቅ ሆላንደ ለቱ ፊይፍርድ እግል ልተልሂ ቱ። እምበል እለመ ቦርሰዩ-ዶርትሞንድ ምስል ሊሌ፡ አስቶን-ቪሊ ህይ ምስል ብሩጅ እግል ልተልሀው ስታት ፋግር

እሎም ሀለ። አርሰናል ደዓም፡ እት ናይ መጃሚዕ ትልህያታት እት ሜዳን ኢማሬትስ እንዴ ዐዘመ 4 እብ 0 እግል ቀልቦዩ ፒኤስቪ እግል ልተልሂ ቱ።

አወላይት እግር እለ ትልህያታት እት ወሬሕ ማርሰ እት ዮም 4 ወ5 ገብኦ እት ሀለ፡ ካልኣይት እግር ህይ እት ዮም 11 ወ12 ማርሰ እግል ትግበኦ ቱ። እምበል እለ አወላይት እግር ርቦ ነዋየት ወሬሕ አፕሪል እት

ልግበኦ ቱ። ናይ ካቲመት ትልህዩ ካስ ህይ እት ወሬሕ ማዮ ዮም 31 ዲብ ጀርመን ሜድን አልያንዝ-ኦሬን ናይ ባዩር-መኒክ እግል ትግበኦ ቱ።

እለ ክእነ ዲብ ሀለ፡ ደውሪ አርብ መ እት ነፍሰ ለምዕል ናይ መርሐለት 16 ዕጽ ለክፈ። እብ አሳስ እለ ማን-ዩናይትድ ምስል ሪያል ሶሲዳድ፡ ቶተንሃም ምስል አልካማር፡ ሮመ ምስል ፈሪቅ አትሌቲክ፡ አጃክስ ምስል ፍራንክፈርት፡ ላዝዮ ምስል

ዮም 8 ወ9፡ ወካልኣይት እግር እት አፕሪል እት ዮም 15 ወ16፡ አወላይት እግር ሰር ነዋየት እት ወሬሕ አፕሪል እት ዮም 29 ወ 30፡ ወካልኣይት እግር ህይ ወሬሕ ማዮ እት ዮም 6 ወ7 እግል

ቪክቶርያ ፒልዜን፡ ግልምት ምስል አሎምፕያኮስ፡ እብ ሞሪኖ ለልትመረሕ ፊነርባፔ ምስል ሬንጀርስ፡ ልዮን ምስል ኤፍ.ሲ.ኤስቢ እግል ልተልሀው ቱ።

እስታዝ ያቀብ ዕመር

ዐማር ለኢክፌድ ስያሱታይ ነዐር ግብሉት ኮርየ

እት 1950ታት እግል ሰለሰ ሰነት እት ሹቡህ ጀዚረት ብዝሓት ድወል ለቫራኩየ እቲ ሐርብ፡ ቅብሉት ሐንቴ ንዝሞ መሕበራይ (Communism)፡ ወግብለት ህዩ ሐንቴ ድወል ምውዳቅ ጸሐይ፡ ንዝሞ ረክሱ-ማሊ ለትተሌ ሕክሙት፡ ትክፈለዩ፡ ሹቡህ ጀዚረት ኮርየ ሐንቴ ሐቲ ሕክሙት እግል ትትሐየብ ለገብእ ጅህድ ስያሱታይ ፈሸሎ፡ ቅብሉት ወግብለት እብ ኣትቫካት ለክልኣት ከሌብ ስያሱት፡ ክልኤ ድወልት ገብአዩ።

እት ግብሉት ለተሓሰሰት እብ ሲንግማን ሪ ለትትመራሕ ሕክሙት፡ ድድ ንዝሞ ኮሙኒዝም መባዋር ትሩድ ሰበት ዐለ እግሉ፡ በሕ ከህላት መዓረደት ከርሰ ዐለት እግሉ፡ ለገብእ ዐለ መዓረዳት ደረሰ እግል ትህእ ህዩ ሕክሙት ብጽዐ ዐለነት።

ሲንግማን ሪ እት ሰነት 1960 እትለ ገብእ ሕርያን ተዐወተ። ለክውንት ዐለት ሕክሙት ውቀት ብጽዐ ህዩ ሰኢ እንዴ ትደቀበት ኣተላሌት። ለሕርያን ኣትባዳይ ዐለ እቲ ወፍገራቲ ሐሰት ተ፡ እንዴ ቤለው ደረሰ ናይ ሰቆ መዛህራት ወደው። ሕክሙት እብ ቅወት ሰላሕ ለሀቡቱ በሊስ እግሉ ገብእ ለዐለ መዛህራት እግል ልሃድኡ ሰበት ኢቀድረ ህዩ፡ ሲንግማን ምን ሰልጠት እንዴ ትክረ እግል ልልጃእ ትቀሰቡ።

እት ሰነት ለህ፡ እትለ ገብእ ሕርያን ህዩ ክልኣይት ጅምሮኦት/ሪፓብሊክ ግብሉት ኮርየ ተሓሰሰት፡ ሐንቴ ርኢሰ ሲንግማን ድብዳብ ለዐለ ሽዑር እንዴ ፈግረ ብዘሕ ስያሱታይ ሐራካት ልትርኤ ዐለ።

ለወክድ ለህዩ፡ እትለ ሪፓብሊክ ለካልኣይት መዐንቅፊት ደሞቅራሲያት ለትብህለው ወእብ ፈሳድ ለትሸከው ለትጠራዘው እቲ ቲ። እብ ካልእ ጅህት፡ ሕክሙት መትቃውመተ ትዳገን ወተኣሰር፡ ህቶም ህዩ እምበል ኣትካራም ነዐር ለትሓገረ እቲ ማዛህራት እንዴ ወዱ እግሉ ደውለት ፍንገር ወፈንግጋር ኣተው እተ። ሐል ናይ እሊ በለሶት/እንግላብ ሕክሙት ክምሰል ቲ ለኣምነው ዐሳክር፡ እግሉ ሕክሙት ሐዳስ እንዴ ወርከው ሕክሙት ብጽዐ ዐለነው።

ለካልኣይት ሪፓብሊክ እግሉ ረብሸት እግል ትሃድኦ ክም ኢቀድረት፡ ለድውለት እት ኮሚኒዝም እግል ኢትእቲ ለፈርሀው ጃንራላት እግል መደት ክልኤ ሰነት ለትጸንሕ ሕክሙት ብጽዐ ዐለነው።

እሊ ሕክም ዐስከራ፡ እግሉ ወውለት በደል እት መዛህራት ናይ መዓረደት፡ እት ዐማር እግል ትረክዝ እትጃህ ኣጽብጠዩ፡ እብ ቅወት ዐስከርየት መደት ክልኤ ሰነት ክምሰል ኣትህደኣዩ፡ ሕርያን እግል ልግበእ ኣጃዘ። ጃንራል ቹንግ ፓርክ ህዩ ርኢሰ ገብአ። ምን ሰነት 1963 ኣስክ 1979፡ ሪፓብሊክ ግብሉት ኮርየ እት መሳኔ ሐቲ ምንለ ኣወንን ኣሰየ ለኣስመየ ተጠውር ኣርኡት።

ሕክሙት ጃንራል ፓርክ፡ ምን ጃፓን ወኣሚርክ ሰዳይት እንዴ ትትከበት፡ ብዳዓት ኣስክ ካርጅ ለልእኮ ኬስኣት ረኣሰ ማል፡ እብ ረፈክ/ውለድ ድህር እንዴ ተሓሰልፍ ብዘሕ ኣትሳጅዑቶም። ሽዑብ በደል እት ንዝሰ ስያሱት፡ እት ደራሰት ወሽቅል እግል ልትብገሱ ድግልት መቅደረት እግል ተሐሰሱ፡ ወመዕጸም እት ሽቅል ለለኣትናይት ኣብካት ትከሰተ። እት ፍንገ መዳነት ወበር ለህለ ፈርግ ተጠወር ለልኣጩብብ በራምጅ እንዴ ተኡተነ መንበር ሐረሰታይ ለልኣትኣይስ ወራታት ገብአ። ርኢሰ ፓርክ ቹንግ ሳልስ ደርበት እግል ልትሐራ እትለ ቀረረ እት ወቅት ህዩ፡ መቃወሙት እብ

ሐዲስ ቀንጸት ወልዴት። እብሊ እት ሽዑብ ኢመስኩብት ሰበት ትከለቀት፡ እግሉ ኣለት እት መራቀበት ጀላብ እግል ትእቲ ዕላን ውቀት ብጽዐ ተዐለነ። ፓርክ ቹንግ ሳልስ ደርበት ሌጦ እንዴ ኢገብእ፡ እት ራብዓይትመ ተሐረ። መደት 18 ሰነት ክምሰል ሐክመ፡ እት ሰነት 1979 እብ ኣንፋር ኣምን ትቀተሉ። ሐቆሁ ሰልጠት እግል ልጽብዋ ለጀረበ እት ቀበት ሐዳት ኣምዳላት ትወርኩ።

ለድውለት እብ መሳኔ እት ትጠወር፡ እብ ስያሱት ህዩ እት

ትትሓምረግ ኣስክ ሰነት 1988 ጸንሐት። እት ሰነት ለህ ለትኣሰሰት ሰድሳይት ሪፕብሊክ፡ ኣስክ እሊ እያም ቅሩብ (ኣስክ ለሐልፈ ወርሕ ዲሰምብር) ነዐር ለኣለቡ ሕርያናት ሃድእ እንዴ ትወዴ ጸንሐት። እት ዮም 03 ዲሰምብር ለትዐለነት ሕክሙት ብጽዐ፡ እት ቀበት 06 ሰዐት እብ ዲሸ ወሸዐብ ፈርሰት። ስያሱታይ ፈንጫጋር ሳኪን ኣስክ ኣዜ ልኣተላሌ ህለ።

እትለ ሐልፊት ዮም 03 ዲሰምብር ሰዐት 11 ናይ ላሊ፡ ርኢሰ ግብሉት ኮርየት ዩን ሱክ ዩኣል፡ እትለ ድውለት ለዐለት ሕክሙት ሽዑብየት ለልኣፈርሰ ሕክሙት ብጽዐ ዐለነ።

ኣንፋር መጅልስ እት ቀበት ቃዐት መጅልስ ወጠኒ እንዴ ኣተው፡ እግሉ ዕላን እብ ብዕድ እግል ኢልበዱሉ ለመብክ እብ ዲሸ እግል ልትዐቀብ ትቀረረ። ህቶም ላተ፡ እግሉ ዐሳክር እንዴ ሐልፈው፡ ለቀራር ብጽዐ እንዴ ነክረው፡ ሕክም ሽዑብ ክምሰል በዲሩ እግል ልኣተላሌ ክምሰል ቲ እግል ሽዑብ ኣትኣመረው። ለናይ ብጽዐ ዕላን 06 ሰዐት እንዴ ኢልኣተምም ፈርሰ። ለርኢሱ፡ እግሉ ሐዲስ ሕክም ዐስከራ እግል ትምረሕ ይመመ ለዐለ

መሓደራት፡ ወራታት ፈን፡ ተማሲል፡ ክታር ኣፍላም (መስልላላት) ውብዕድ፡ ምን ረውደት እንዴ ኣምበተ እት ልትቫራሕ እግሉ ለዐቤ። ሽዑብ እግል ርኢሰ ዮን ሱክ ለኣለፈዩ ዕላን እግል ልኣፍርሰ ወቅት ኢነስኦ ምኑ። ልርዶል ለህ እንዴ ቀህራ ለፈግረ ሽዑብ፡ ኣስክ እሊ እግል ልህደእ ቃድር ኢህለ። ቀረር ናይል ርኢሰ እግል ለኣይዶ ለትዩመመው ቅዋት ድፋዕ መ መጥር ሽዑብ በዋረው። ኣንፋር መጅልስ ኣስክ ቃዐት እግል ኢልኣተው እግል ልክርዮ ለትህየቡም ኣማውር እንዴ ነክረው፡ ገበይ ክሰትው እሎም ከኣለፈዎም።

ርኢሰ ዩን ዕላን ብጽዐ፡ እግሉ ደውለት ምን ድደ ላቶም ቅዋት እግል ዳፍዶት ለተዐለነ ክምሰል ቲ ሸርሐ። ለኣግደ ሰበብ ሳኪን፡ እት ለህቲ መርሐ ለህለ ሕክሙት ክሉቅ ለህለ ፈንጫጋር እግል ኣስከቦት ክምሰል ቲ ለትፈናተው ጅሃት ለኣፍህዎ።

ሕዝብ ዲሞቅራሲ ለመዓርድ፡ እት መጅልስ ለበዝሐ መናብር ሰበት ህለ እግሉ፡ ርኢሰ ዩን ለኢልኣይዱ ቀራራት ለኣልፍ ሰበት ዐለ፡ ለርኢሰ እግሉ ለሐልፍ ለዐለ ይማማት ሰልጠቱ እበ ተህይቡተ እብ ሶት ዳቅበት (veto power) እብ ትሉሉይ ልኣፈርሱ ዐለ። እብ ትሉሉይ ወለህይክ ረኣሰ ለህይ እብ መጅልስ ለሐልፍ ለዐለ፡ ለርኢሰ ክምሰል ልኣፈርሱ እመር እት ገብእ መጽእ ሰበት ዐለ፡ ሐለትለ ርኢሰ እግል ኣድዐፎት እንዴ ትብህለ ገብእ ክምሰል ዐለ ትቃሪር ልኣብር። ዕላን ብጽዐ ለዕለነ ህዩ፡ እግሉ መጅልስ እንዴ ፈንጠረ ምን ምዓርዳት እግል ልንጄ እንዴ ቤለ ለነሳኣዩ ምስዳር ክምሰል ቲ ትትህደዮ።

ምዓርደት፡ ርኢሰ ዩን ለኣቅረበዩ ይማማት፡ ብዝሐ ክራሲሆም እንዴ ትነፈዐው እት ነኩሩ እግሉ ርኢሰ ትንፋሰ ክልኣው። እት ረኣሱመ፡ ኣንፋር መጅልስ ወዛራእ ሕክሙቱ እብ ፈሳድ ለመሸመሸው ክምሰል ቶም እበ ኣክበዉ እሰባታት እት መሕከመት እግል ልሸክዎም ልትዳለው ክምሰል ዐለው ትቃሪር ለኣፍህዎ። ሰበት እሊ፡ እግሉ ሕክሙት ሽዑብየት እንዴ ፈንጠረ፡ በክት መዓርደቲ ለደብእ ዕላን ብጽዐ ዐለነ ወእብ ሰዓይ-ሰዓይ ሕክሙት

ዐስከርየት ዐለናት፡ ክም ሐረ ለልኣሸር ህለው።

ርኢሰ ዩን ለመርሐ ሕክሙት ግብሉት ኮርየ፡ እብ ጨቅዋ ምውዳቅ ጸሐይ ሰበት ልትጌለል፡ ስያሱዩን ምውዳቅ ኢልኣብው። እንዴ ኣክለጠዉ ዲብ ለኢፈግር ምን ተልገ ስያሱት እግል ልኣትው ገብአው ምን ገብእ፡ ምን ጀህት ቅብሉት ብቅት ሰበት ህሉት፡ በክት እግል ልርከብ ውቀት ብጽዐ እግል ልዐልን እግል ልሸምሐሩ ክምሰል ቀድሮ ክልእ ወግም ቲ። እትለ ቀደመ ለዐለ ሳምናታት፡ ምን ቅብሉት ኮርየ ምን ዐስተር እብ ሀናቢብ/ባሉናት ግመመት እት ግብሉት ኮርየ እብ ትሉሉይ ልትከፍከፍ ዐለ። እሊ ናይ ደሐን ክምሰል ኢኦን፡ ዕላመት ፋል እኩይ ወመትዳሊት እግል ሐርብ እንዴ ወዴው ለተርጀመዉ ዲፕሎማሲዩን ኢበደው። ሕክም ዐስከራ ለተህገው ሰብ-ሰልጠትመ፡ ልኣክ ግማመት ለልኣትቫቅል ክምሰልቲ ሸርሐ ዐለው።

ዝያድ 40 ሰነት ዲብ ሕምክ ሽዑብ ለነብረት ግብሉት ኮርየ፡ ኣ'መት ኣለበ ውቀት ብጽዐ ዐለናት፡ እብ ስህለት ኢተሐለፈ። ርኢሰ ዩን፡ እት ቤቱ እብ ዐሳክር እንዴ ትከርደነ እንዴ ኢልትጸበዋ ኣምዴለት ሐቆለ ጸንሐ፡ ደም እንዴ ኢልትክዴ እት ግርበት ጀንዋሪ 2025 ትጸበጠ። እት ተእሪክ ግብሉት ኮርየ፡ እት ሰልጠት ለህለ ርኢሰ እብ ፖሊስ ለተኣሰረ ዩን ናይ ሰልፍ ቲ።

ለርኢሰ ወሙኣይደቱ ላቶም ኣንፋር መጅልስ ወዛራእ እንዴ ትሸከው እት መሕከመት እግል ልቅረቦ እብ መጅልስ ትቀረረ። ለርኢሰ ምን ሰልጠቱ ክምሰል ልትጀመድ ጋብእ ህለ። ብዝሓም ኣንፋር መጅልስ ወዛራእመ ምን ሽቅሎም ክምሰል በዋር ገብአ። እሊ ጅመድ ለህለ ርኢሰ እት መሕከመት ኣስክ ቀርብ ኣውረሐት እግል ልንሳእቲ። ለደውለት ነዐር ስያሱታይ ለሐምርገ ክምሰል ህለ ልትኣመር። ለርኢሰ ጀሪመት ሐቆ ኣጽናሐ ኣስክ ክልእ ሕርያን ገብእ ናይ ዶሉ ርኢሰ እግል ልትዩመም ቲ። ምን ጀሪመት ሐቆ ትብረኣ ሳኪን፡ እት ሰልጠቱ እግል ልዐቅብል ቲ።

እሰታዝ ያቀብ ዕመር

